

OM azonosító:202413

Császári Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde

2858, Császár, Kossuth L. utca 120.

Tel.:06-34/367-037

e-mail: ovi@csaszar.hu

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2025.

TARTALOMJEGYZÉK

Törvényi háttér

1.HELYZETELEMZÉS

2.AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

3.PEDAGÓGIAI PROGRAM

4.GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

5.AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

5.1 AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

5.2.AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS

MEGVALÓSULÁSA

6.AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

6.1.SZEMÉLYI FELTÉTELEK

6.2.TÁRGYI FELTÉTELEK

6.3. ÓVODAI NEVELÉSÜNK RENDSZERE

6.3.1.ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK AZ ÓVODÁBAN

7.AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATRENDSZERE

8. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK

9.AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS
FELADATA

9.1.JÁTÉK

9.2.VERSELÉS, MESÉLÉS

9.3. ÉNEK-ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

9.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA

9.5. MOZGÁS

9.6.A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

9.7. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

9.8. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

10. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

11.BOLDOGSÁG ÓRA PROGRAM

TÖRVÉNYI HÁTTER

- Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról szóló 363/2012.(XII. 17.) Korm. Rendeletmódosításáról szóló 137/2018. (VII. 25.) kormányrendelet.
 - A Kormány 2011. évi CXC tv. a Nemzeti Köznevelésről
- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. Törvény és a 2003. évi LXI. módosított törvényben lévő előírásai.
 - 23/1997. (VI. 04.) MKM rendelete (fogytékkal élők óvodai nevelése)
- A gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben kihirdetett egyezmény
 - 30/2012.(IX.28.) EMMI-rendelet az esélyegyenlőséget szolgáló
 - Alapító Okirat (kelt: 2013. aug.15.)
 - 255/2009 (XI. 20.) kormányrendelet
- 20/2012 (VIII. 31.) EMMI-rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2012 (VIII. 08.) EMMI-rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve
 - A fenntartó intézkedési terve
- A Közoktatási Intézmények eszköz és felszerelési jegyzéke II/1998. (VII. 24.) OM rendelettel módosított II/1994. (VI. 08.) MKM rendelet melléklete
 - 137/2018.(VII.25.) Kormányrendelet

1. HELYZETELEMZÉS

Intézményi azonosítók

Az intézmény neve: Császári Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde

Az intézmény székhelye: 2858 Császár, Kossuth L. utca 120.

Az intézmény OM-azonosítója: 202413

Az intézmény típusa: köznevelési intézmény, óvoda és bölcsőde

Az intézmény fenntartó szerve: Császár Község Önkormányzata

2. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

Óvodai csoportok száma	3
Bölcsődei csoportok száma	2
Engedélyezett létszám/jelenlegi tényleges létszám óvoda	72fő/80fő
Engedélyezett létszám/jelenlegi tényleges létszám bölcsőde	28fő/17fő

Intézményünk Császárs község központjában helyezkedik el jól megközelíthető. A közvetlen környezetünk lehetővé teszi a természet közeli nevelést, a természettel szoros érzelmi viszony kialakítását, élményszerzési lehetőségeket.

Az óvoda épülete a közelmúltban felújításokon esett át, modern, korszerű minden tekintetben megfelel a kor követelményeinek. Tágas, világos csoportszobák jellemzik.

Az intézmény célja a családi környezet megteremtése, továbbfejlesztése. Érzelmi biztonságot nyújtani a gyermeki személyiség fejlesztéséhez. A nevelőtestület és az intézmény valamennyi dolgozója nyitott erre. Az óvoda két udvarrészsel rendelkezik. Külön a bölcsődés és óvodás korú gyermekek részére. Óvodánk zárt udvara lehetőséget nyújt majd minden évszakban a szabadban történő mozgásra, játékokra, egyéb tevékenységekre. Az udvari játékok felújítását, karbantartását esetleges cseréjét az önkormányzat biztosítja. A játszótér eszközei megfelelnek a gyermekek igényeinek és életkori sajátosságaiknak. 2024 áprilisában megkezdte működését egy minden igényt kielégítő, új, korszerű bölcsőde is melyben 2 csoportszoba került kialakításra 28 gyermek elhelyezésére. Óvodánkban saját főzőkonyha is működik mely, ellátja a bölcsődéskorú gyerekek napi négyeszeri étkezését, ellátja az óvodáskorú gyerekek napi háromszori, ellátja az iskoláskorú gyerekek étkezését és a község szociális étkezését is kiszolgálja.

3. PEDAGÓGIAI PROGRAM

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszer, személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei. Az óvoda nevelési céljai -a családi nevelés kiegészítéseként-a gyermeki személyiség kibontakoztatása a gyermek

aktív részvételével, az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevételével, hogy a gyermek az óvodáskor végére iskolaéretté váljon. Az óvodás gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki, ezért a gyermeki tevékenységnek a teljes nevelési időben érvényesülnie kell. Kiemelt jelentőségű az óvoda alkalmazottai és a gyermekek közötti pozitív attitűd és érzelmi töltet. Ez a napi tevékenységek folyamatába jól tükröződik. Óvodai nevelésünkben kiemelt szerepet tölt be a játék, a szabadjáték és a játékba ágyazott tanulási folyamatok. Legteljesebb személyiségfejlesztő eszköz a játék. Az óvodai nevelés kiemelt feladatai közé emeltük az érzelmi és közösségi nevelést, mely minden területre kiterjedően meghatározza napi, heti és egész éves tevékenységeink tervezését és megvalósítását. Kiemelt feladatunk még a környezeti nevelés, mely komplexen valósul meg az anyanyelvi, matematikai, zenei, vizuális és mozgásos neveléssel. Minden tevékenységünkre a komplexitás jellemző. A módszertani és pedagógiai szabadságot meghagyva az éves anyagot heti projektekben dolgozzuk fel. Az értelmi fejlesztés és anyanyelvi nevelés keretében fontosnak tartjuk a nemzeti identitástudat, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alapjait melyek megjelennek éves tervezéseink során, (családi ünnepek). Az óvodai tevékenységek során több területen is építünk a hagyományokra. Verselés, mesélés tevékenységek során, a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve nagyobb hangsúlyt kaptak a népmesék, a népi hagyományokat felelevenítő mondókák.

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik: a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről; a testi, a szociális és értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről. A felekezeti, illetve egyházi óvodai nevelésben szükséges, hogy az intézmény teljes szellemisége biztosítsa a hit megélésének lehetőségét a nevelési és tanulási folyamatokban. A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, a nemzeti identitás erősítését, a nemzetiségi hagyományok átörökítését, a nemzetiségi gyermekek nyelvi nevelését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

4. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere, személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

- Az Alapprogram alapján az emberi személyiségből indulunk ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.
- A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.
- A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.
- Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek.
- Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.
- Óvodába lépésük első pillanatától fogva egyéniségük figyelembevételével neveljük őket, szem előtt tartva, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlődésének segítését és a pedagógusok rendelkeznek a megfelelő információkkal, továbbá alkalmazzák azokat a nevelő, fejlesztő és oktató munkájukban.

Óvodaképünk

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet Bevezető részében megfogalmazott alapelvekre kell építeni saját alapelveinket: „Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból kell kiindulni, hogy a) a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg;

b) a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be;

c) az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon,

hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.” Az óvodapedagógusok kollektíva szemléletét is tükrözi a program céljainak és feladatainak meghatározása. A társadalmi gyakorlatra való felkészítés, az életre való felkészítés, amely magába foglalja a teljes személyiség fejlesztését.

A nevelőközösség azonosul a program gerincét alkotó törekvéssel, amely szerint:

- Nevelés és gyermekközpontú, amely tevékenységeken keresztül és azokon által történő nevelést tekinti alapvető feladatának, mely segíti a gyermek egyéni képességeinek és készségeinek kibontakoztatását.
- Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- Szemlélete: befogadó, elfogadó.
- Lehetőséget kínál a helyi viszonyok figyelembevételére és a helyi igények megvalósítására.
- Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.
- Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.
- A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik:
 - a gyermeki szükségletek kielégítéséről
 - az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkorról a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról
 - a gyermeki közösségben végezhető sokszínű és az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységekről, játékról
 - a tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmakról
 - emberi értékek közvetítéséről
 - az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi és tárgyi környezetről
- A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

A felekezeti, illetve egyházi óvodai nevelésben szükséges, hogy az intézmény teljes szellemisége biztosítsa a hit megélésének lehetőségét a nevelési és tanulási folyamatokban.

5. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

1. Az óvodai nevelés általános feladatai

Programunk kitűzött nevelési célját a gyermek testi és lelki szükségleteinek, tevékenységeinek és képességeinek figyelembe vételével, megfelelő pszichés környezetben, a gyermek egyéni adottságiból kiindulva kell megvalósítani úgy, hogy csoportos tevékenységek esetén is figyeljünk az egyéni szükségletekre. Az általános pedagógiai célrendszer figyelembevételével határozzuk meg az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat. Ezen belül:

- ☞ az egészséges életmód alakítása
- ☞ az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- ☞ az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Az óvodáskorú gyermekek társadalmi gyakorlatra való általános felkészítése, amely magába foglalja:

- A teljes gyermeki személyiség fejlesztését, sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan, elsősorban a játékokon keresztül tárja fel a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül.
- Az életre való felkészítést a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül.
- A kooperációra és kommunikációra képes gyermek nevelése. A gyermek, fejlődő személyiség, ezért a gyermekeknek sajátos, életkoronként, életkori szakaszonként és egyénenként is változó testi, lelki szükségletei lehetnek. A szükségletek kielégítésében, a gyermeki személyiség alakulásában, a gyermeket körülvevő személynek és a tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van. A környezeti határok közül a család szerepe igen jelentős, hiszen a család az első szocializációs színtér, amely a kisgyermeket formálja. A családi hatások a legtöbb esetben nem tudatosan tervezettek, sokkal inkább jellemző rájuk, hogy spontán módon valósítják meg a „társadalomba való bevezetés” feladatait. Természetesen a különböző kultúrájú családok másként viszonyulnak a gyermekhez, a gyermeknek a családban elfoglalt helyéhez és más-más szerepet szánnak neki a családi életben belül. A családi nevelés mellett az óvodának igen nagy szerepe van az elsődleges szocializáció során. Az óvoda

nagy előnye a családdal szemben, hogy a családnál tágabb, tagoltabb szocializációs erőteret hozhat létre.

2. Az egészséges életmód alakítása Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Ezen belül az óvodai nevelés feladatai:

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, /a szájöblítés/ az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- A gyermekfejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása a környezettudatos magatartás megalapozása;

Testi biológiai szükségletek:

- Testápolás
- Táplálkozás
- Pihenés
- Mozgás, edzés

Testápolás Cél: A gyermekek egészségének védelme, testük, ruházatuk gondozása. A gyermek tisztasági igényének kialakítása.

- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodó képességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése;

- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATA:

- Törekedjen a család és az óvoda gondozási szokásainak összehangolására
- Késztesse a gyermekeket szükségleteik kifejezésére
- A gyermekekkel együttműködve segítse a feladatok ellátásában
- A segítség módját, mennyiségét mindig a gyermek igénye, képessége szabja meg
- Biztosítsa a gyermekek önálló tevékenységét önmaga kiszolgálásával kapcsolatban
- Az egészségügyi szokások kialakításával, személyes példával alakítsa ki az igényt a gyermekekben önmaguk, ruházatuk, használati tárgyaik, környezetük iránt
- A szokásrendszer kialakításánál a gyermekek várakoztatását kerülje
- A gyermek testápolási feladatait akkor végezhesse, amikor erre igénye van Táplálkozás Cél:

A gyermek egészséges fejlődésének elősegítése.

- A helyes táplálkozás biztosítása különösen nagy jelentőségű óvodás korban
- A testi fejlődésre jellemző a progresszivitás, az erőteljes növekedés
- Változatos fehérje és vitamindús tápanyagok mellett szénhidrátok, különböző ásványi sók megfelelő arányát is tartalmaznia kell étrendjüknek

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATA:

- A helyes életritmus kialakítása érdekében az étkezések kezdő időpontjának meghatározása.
- A gyermek szükségletének megfelelően a nap bármely részében biztosítson folyadékot a gyermek számára.
- Az óvónő ösztönözze, de soha ne kényszerítse a gyermeket az étel elfogyasztására
- Törekedjen az étkezés kulturált szokásainak kialakítására.
- Biztosítson lehetőséget a gyermeknek önmaga kiszolgálására, ösztönözze és segítse őt tevékenységében

Pihenés

Cél: A gyermek alapvető szükségletének kielégítése az egészséges fejlődés érdekében.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATA:

- Több mozgást igénylő tevékenységet, kevesebb mozgást igénylő tevékenység váltsa fel
- Passzív pihenés biztosítása

- Biztosítsa a gyermek szükségletének megfelelő alvás, illetve pihenési időt a nap ebéd utáni részében

- Biztosítsa a nyugodt alváshoz/pihenéshez szükséges feltételeket

5.1. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

Célok Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Az óvodáskorú gyermekek érzelmi állapotát, befolyásolhatóságát nagymértékben az a családi atmoszféra határozza meg, amelyben élnek. Az érzelmi alapigények kielégítése, pl.: a biztonságérzet, védettségérzet a feltétele annak, hogy a gyermek környezete iránt érdeklődést mutasson, kezdeményezzen, más emberekhez is kötődjön. Mindezért szükséges, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érijék. Az óvodapedagógus nagyon eltérő érzelmi kíváncsiságokkal találkozhat. Az óvodában a gyermek egyéni igényeit megértéssel fogadni és empátiakészséget mutatni ugyanúgy hozzátartozik az érzelmi neveléshez, mint a kiegyensúlyozott harmonikus alaphangulat kialakítása. Az olyan óvodai atmoszféra, amelyik sokoldalú érzelmi kifejezéseket és pozitív élményeket tesz lehetővé, hozzájárulhat a gyermek boldog alaphangulatának kifejeződéséhez és ezzel együtt a másik megértéséhez. Az óvodapedagógus egész nap folyamán harmóniát, érzelmi biztonságot, állandó értékrendet, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes, elfogadó légkört teremt. Azok a gyermekek pedig, akik viselkedési nehézségekkel és zavarokkal küzdenek (agresszivitás, gátlás); különösen sok figyelmet és megértő nevelői magatartást igényelnek, képes számukra segítséget nyújtani, esetlegesen a megfelelő szakembertől segítséget kérni.

Az óvodai nevelés feladatai

- Fontos, hogy a gyermeket, már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érijék
- A szeretet és a kapcsolódás képességének fejlesztése
- A mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének fejlesztése
- Az élménybefogadás képességének fejlesztése
- Az érzelmek kifejező képességének fejlesztése
- Az ösztönök és az érzelem irányításának fejlesztése
- Az érzelmi zavarok tompítása, leépítése
- A csoportok nyitottá tétele annak érdekében, hogy a gyerekek elfogadják az idegeneket, és egymást jobban megismerjék

- Az emberek különbözősége, a másság elfogadására és elfogadtatására való képesség fejlesztése.

Az óvodai alkalmazottak és a gyermekek közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze

- Az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek
- Közös program a csoportok között
- Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend és kiegyensúlyozottság vegye körül.
- A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (pl. az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása
- Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- A fejlesztés tehát azután kezdődik, miután a gyermek beilleszkedett a csoportba, jól érzi magát, alapvetően derűs, vidám légkör veszi körül, megismerkedett a felnőttekkel és a gyerekekkel, azaz bátran, biztonságosan mozog az őt körülvevő környezetben. A gyermekek gondozása az óvodai nevelőmunka alapvető feladata, olyan sajátos nevelési feladat, melynek színvonalas megvalósítása nemcsak a gyermek személyiségének fejlesztését alapozza meg, de lehetővé teszi annak a kedvező környezeti hatásának a kialakulását, ami a gyermek további fejlődéséhez nagymértékben hozzájárul.

5.2. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célok

A nevelés egészében a tevékenységek minden formájában a fejlesztési lehetőségek kiaknázása, a gyermek beszédkedvének fenntartása, kommunikációjának fejlesztése. A napi tevékenységekben, játékokban időt, lehetőséget biztosít a beszélgetésekre, kezdeményezően példát mutat az interaktív kommunikációra. Az egymásra figyelmet, a másik fél mondanivalójának meghallgatását gyakoroltatja a gyermekekkel. Az értelmi képességek

fejlesztése érdekében, építünk a gyermekek már meglévő tapasztalataira, élményire, ismereteire, változatos tevékenységek biztosításával, melyeken keresztül további tapasztalatokat szerezhetnek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről. Ennek érdekében fontos feladatunk, a különböző élethelyzetekben, tevékenységekben, a gyerekek spontán és szervezeten szerzett tapasztalatainak bővítése, rendszerezése és azok gyakoroltatása. Olyan ösztönző környezetet alakítunk ki, melyben a kognitív képességek, a kreativitás, az alkotóképesség, a képzelet fejlődését segítjük elő. Az óvodai nevelés feladatai Az anyanyelvi nevelés egy komplex folyamat, amely a nevelési folyamat egészében jelen van:

- A gyermek egyéni fejlettségének, fejlődési ütemének szociális érettségének figyelembevétele
- Beszédöröm biztosítása a nap bármely részében
- Bátor megnyilatkozásra ösztönzés
- Egymás meghallgatására nevelés
- Szókincsbővítés
- Beszédmegértés, beszédhanghallás fejlesztése
- Beszédtechnika, a helyes kiejtés fejlesztése, gyakorlása

6. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekeknek. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, élőlávás mese és közösségi játékélmény biztosításával.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó -amennyiben lehetséges, külön térben szervezett-

iskolaelőkészítő, fejlesztő, pedagógiai tevékenységben vesznek részt. A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermeket, tanköteles korukat megelőző nevelési évben járónak kell tekinteni. A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek, képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

6.1.Személyi feltételek

Óvoda

Főigazgató/óvodapedagógus	1 fő
Igazgató helyettes/óvodapedagógus	1 fő
Óvodapedagógus	2 fő
Nyugdíjas óvodapedagógus	1 fő
Pedagógiai asszisztens	1 fő
Óvodai dajka	3 fő

Bölcsőde

Kisgyermeknevelő/felsőfokú végzettség	1 fő
Kisgyermeknevelő/középfokú végzettségű	2 fő
Bölcsődei dajka	1 fő
Bölcsődei konyhai dolgozó	1 fő

Konyha

Élelmezésvezető	1 fő
Szakács	2 fő
Konyhai dolgozó	2 fő

Az óvodai pedagógus létszám sajnos folyamatosan változik. Sajnos az óvodapedagógusi hivatás egyre jobban veszít a vonzerejéből, egyre kevesebben jelentkeznek felsőoktatási

képzésre, több a pályaelhagyó és a nyugállományba vonuló. Országos adatok is mutatják mennyire rossz helyzetben vannak az óvodák a személyi feltételeket érintően. A 2024/2025-ös nevelési évet egy fő óvodapedagógus nem fogja elkezdni mert kismama. Pedagógus II. fokozattal 1 fő rendelkezik, 2 fő Ped.I fokozatban van. 1 fő pedagógiai asszisztens utolsó éves hallgató óvodapedagógusi szakon. A középfokú végzettségű kisgyermeknevelők közül egy fő már a második évet kezdi a felsőoktatásban, egy fő pedig most nyert felvételt, így ő idén szeptemberben kezdi meg felsőfokú tanulmányait. Minden dolgozónk rendelkezik a munkakörének ellátásához szükséges végzettséggel.

6.2.Tárgyi feltételek

Az óvoda csoportszobáinak berendezése korszerű. Mindegyik csoportszoba világos, tágas, megfelelő az adott gyereklétszámokhoz. Egy csoportszoba nagyobb méretekkel rendelkezik. A csoportok megfelelő bútorzattal rendelkeznek. Az óvodás asztalok, székek megfelelnek a gyermekek testméreteinek. A gyermekek részére megfelelő minőségű játékok állnak rendelkezésre. Mennyiségüket folyamatosan pótolnunk kell. A játékeszközök elhelyezése jól hozzáférhető. Kialakításra kerültek különböző játszószarkok is(babakonyha, mesesarok) Megfelelő dekorálással igyekszünk minél otthonosabbá tenni a csoportokat. Az elkészült gyermekmunkákat a folyosón tudják megtekinteni a szülők. A gyermekeket kiszolgáló valamennyi helyiség megfelelő, világos. Egy mosdó közös két csoport részére a harmadik csoport külön mosdóval rendelkezik. A mosdókban saját jellel ellátott törölközője van minden kisgyermeknek melyet a jelükhöz tudnak felakasztani. Az óvoda udvara tágas, kialakítása jelenleg folyamatban van. Az IKT eszközök megfelelően rendelkezésre állnak az óvodában, mindhárom csoport rendelkezik saját lappal. Az idén került beszerzésre és korszerűsítésre a nyomtató és az irodában lévő asztali számítógép. Az irodai bútorzat cseréje is idén került megvalósításra és kialakításra került (a bölcsőde épületében) egy tárgyaló is. A dolgozók részére minden kommunális helyiség rendelkezésre áll. A bölcsőde épülete minden előírásnak megfelelő, korszerű, modern. Mivel 2024 áprilisában nyitottunk így minden berendezés új. Két csoportszoba található az épületben melyhez egy közös nagyméretű mosdó, fürdető áll a csoportok rendelkezésére. Mindkét csoportszoba külön bejárattal rendelkezik, külön öltözővel. Több olyan helyiség került kialakításra melyek, tárolásra alkalmasak. A bölcsőde rendelkezik saját tálaló konyhával és a dolgozók részére étkezővel is.

6.3. Óvodai nevelésünk rendszere:

A napirend részei:

- Játék es szabadidős tevékenység
- Étkezés, pihenés
- Öltözködés, tisztálkodási tevékenység
- Komplex foglalkozások naponta

A csoportban dolgozó óvoda pedagógusok feladata a tervezés általános elvei figyelembevételével a csoport napirendjének megtervezése: (a csoport életkori sajátosságaira figyelve).

Heti rend:

- A hét minden napján testnevelés, mese-vers
- A többi komplex tevékenység heti 1 alkalommal

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését a következő dokumentumok szolgálják: A gyermek adottságaitól, vérmérsékletétől, szociokulturális háttérétől függően képességeit tekintve eltérően fejlődik. Egy területen lehet jóval fejlettebb társainál, míg más képessége fejlődhet lassabban. Erről a fejlődésről nevelőtestületünk 1 éves időtartammal megjelölt pontokban kívánja minden egyes gyermek esetén személyiségfejlődését elemezni, értékelni, dokumentálni. (egyéni fejlődési napló)

6.3.1.Ünnepek, hagyományok az óvodában

Arra törekszünk, hogy az óvoda mindennapjaiból kiemelkedjenek az ünnepek külsőségeiben és tartalmában.

Az ünnepeket, megemlékezéseket hosszabb előkészületek vezetik be. Az ünnep fénypontjára irányuló tevékenységekkel az érzelmi átélést, örömteli ünnepvárast készítjük elő. Az óvodai élet hagyományos ünnepeit a környezetvédelem jeles napjainak megemlékezései egészítik ki.

Ünnepeink:

- keresztény kultúra ünnepei: Advent, Mikulás, karácsony, Húsvét
- nemzeti ünnep: Március 15. Június 4.
- a családdal közös rendezvények, programok: Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, évzáró, a nagycsoportosok búcsúztatása, a gyermek születésnapja

- a környezetvédelem jeles napjai: Takarítási világnap (szeptember) Állatok világnapja (október. 04.) Víz világnapja (március 22.) Föld Napja (április 22.) Madarak és fák napja (május 10.)

7.AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATRENDSZERE (BELSŐ, KÜLSŐ)

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események ünnepek, családi hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesíti a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció:

- Kis közösség révén gyors és hatékony az információ áramlás
- Belső tudásmegosztás tervszerűen és spontán is megvalósul
- Gyakori a személyes kommunikáció és a kétirányú információáramlás
- Támogató kommunikációs rendszert alkalmazunk
- Kisebb nevelőtestületi értekezletek szervezése rugalmas; feladatokhoz alkalmazkodó

Az intézmény külső kapcsolata:

- Két legfontosabb partnerünk: Szülői csoport (Szülői Munkaközösség) és a Fenntartó-együttműködésünk a kellő tájékoztatáson, az elvárások és igények konkretizálásán és a maximális megvalósításon alapszik
- SZMK segíti az óvodai ünnepek megvalósítását pl.: télapó, karácsony, farsang, húsvét, óvodai bál.
- Két legfontosabb partnerünkkel napi szintű a kapcsolat élő kommunikációval

Egyéb partnereink:

- Általános iskola – gyermekek zökkenőmentes átmenete az „új életük” felé Védőnői szolgálat – egészséges életmódra nevelés segítése
- Gyermekjóléti Szolgálat – esetleges problémák megoldása
- Jászai Mari Színház – mese előadások szervezésével program gazdagítás

- Császári Művelődési Ház és Könyvtár- nagyobb óvodai rendezvényekhez hely biztosítása, könyvtár látogatás
- Pedagógiai Szakszolgálat Kisbér – tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek megsegítése

A gyermek óvodába lépésével kapcsolatos óvodapedagógusi feladatok (befogadás)

- Segítségadás a szülőnek (szülői értekezlet, egyéni beszélgetés, családlátogatás, nyílt napok).
- A gyermek átsegítése a bizonytalanság és szorongás szakaszán az óvodapedagógus saját személyének, szeretetének, gondoskodásának feltétel nélküli nyújtásával.
- Egyéni rugalmas módszerek alkalmazása a gyermekek óvodához való szoktatásakor.
- A szülő befogadás biztosítása (a nevelési év kezdetén a szülő együtt lehet az óvodában gyermekével egyéni igénytől függően).
- Természetes, hogy a gyermek kedvenc játékszerét magával hozza otthonról, az óvoda élet későbbi szakaszaiban is legyen rá lehetőség az óvodapedagógusok mérlegelése alapján. A befogadás első hetében mindkét óvodapedagógus egyszerre tartózkodik a csoportban.

Együttműködés a családdal

Az óvodai nevelés kiegészítője a családi nevelésnek, eredménye attól is függ, mennyire törekszik az együttműködésre.

Célunk: a két nevelési terület összhangba hozása, megtartva azok sajátosságait. Feltétele az óvoda részéről: a differenciált szemléletmód, empátia és tolerancia megléte.

Feladatunk: a gyermekek családban elfoglalt helyének megismerése.

Az eredményes együttműködés legfontosabb feltételei:

- Kölcsönös bizalom a családban és az óvoda között, nyílt és őszinte együttműködés.
- Az óvodapedagógus kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.
- Az intézmény partnereinek bevonásával történik meg az intézményi működés szempontjából kulcsfontosságú sikertényezők azonosítása.
- A szülők világnézetének tiszteletben tartása.
- A szülők nevelési elvének, véleményének tiszteletben tartása.
- Az óvoda – család, illetve az óvónő és a szülő kapcsolatában érvényesüljön a kölcsönhatás.
- A szülők tájékoztatása az óvodai nevelőmunkáról.

- Az óvodai életbe való betekintés lehetőségének biztosítása. (adventi készülődés, anyák napja, óvodai búcsú, gyermeknap)
- A szülő érezze, hogy gyermekét szeretik az óvodában.
- Az óvónő emberi magatartása, szakmai felkészültsége példamutató legyen.

A kapcsolattartás formái:

- Nyílt napok szervezése az óvoda leendő óvodásainknak és szüleiknek
- Beíratás, családlátogatás/óvodai ismerkedés a leendő óvó nénikkel, a csoporttal
- Délelőtt – délutáni találkozások
- Szülős befogadás
- Fogadóóra - Egyéni beszélgetések
- Ünnepségek
- Kirándulások
- Kulturális rendezvények (Óvodába érkező fellépők,
- Szülői értekezletek, tájékoztatók: írásban, on-line, jelenléti formában.

8.GYERMEKVÉDELMI FELADATOK

A gyermekek védelmével minden óvodapedagógusra vonatkoznak feladatok. Sajnos óvodánkban nincs hivatásos gyermekvédelmi felelős, amelyre napjainkban egyre nagyobb szükség lenne. Így szorosan együttműködünk a szociális ágazattal, s próbáljuk az adódó helyzeteket megoldani. Probléma esetén a csoportos óvónénik feladata, hiszen napi szinten találkoznak a szülőkkel és ott helyben kell sokszor megoldásokat találni, vagy intézkedni. Figyelmünknek ki kell terjedni a veszélyhelyzetek megoldására, az elhanyagolt nevelésre, a nem megfelelő tisztálkodásra. De találkozunk a túlzott ráhagyó nevelés minden típusával, a következtelen neveléssel, amelyek szintén nagy feladatot adnak az óvodapedagógusoknak a mindennapi munkájuk során. Célunk az, hogy egy olyan jelzőrendszer működjön, mely a gyermekvédelmi törvények betartásával, csökkenti a hátrányokat, megelőzi a leszakadást és biztosítja az esélyegyenlőséget minden kisgyermek számára. Szorosan együttműködünk a védőnői szolgálattal is.

A gyermekvédelmi munkánk törvényi háttere és meghatározója: az 1997 évi XXXI. törvény a *Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról*. A törvény biztosítja a gyermekek egészséges testi, lelki, szellemi fejlődését. Minden gyermeket érintő döntésben, a gyermek „mindenekfelett álló érdekeit” kell figyelembe venni, azt más érdekek nem előzhetik meg.

- A gyermek jogait fajra, nemre, vallásra, származásra stb. minden megkülönböztetés nélkül biztosítani kell.
- Személyes adatokat kezelni csak meghatározott célból és kötelezettség teljesítése érdekében lehet, ezt megelőzően erről a szülőket tájékoztatni kell.
- A gyermeket hátrányos megkülönböztetés nem érheti, joga van arra, hogy a nevelési intézményben, biztonságban, befogadó, előítélet mentes egészséges környezetben nevelődjön.
- Az esélyegyenlőtlenségek csökkentése mellett a befogadó környezet megteremtésével törekedni kell a kialakult előítéletek lebontására és megelőzni az újabb előítéletek kialakulását.
- A gyermeket a fizikai, lelki erőszakkal szemben védeni kell.
- A sajátos nevelést igénylő gyermekkel való kiemelt foglalkozás minden óvodapedagógus kötelessége.

Célunk:

- Feltárni azokat a körülményeket, amelyek óvodásaink családi helyzetét hátrányosan érintik, illetve veszélyeztetik;
- a prevenció;
- esélyegyenlőség biztosítása.

Feladatunk:

- Gyermekvédelemre szoruló gyermekek felmérése, nyilvántartásba vétele.
- A nyilvántartottak rendszeres felülvizsgálata, védelmi, fejlesztési programok készítése. Óvodai életüknek, otthoni körülményeiknek figyelemmel kísérése, állandó odafigyelés, segítségnyújtás.
- Szülői felvilágosítás adása kedvezményre jogosultságról. (pl.: rendszeres gyermekvédelmi támogatás)
- A feltárt problémák okainak megszüntetése érdekében együttműködő kapcsolattartás családdal, Óvodai szociális segítővel, Gyermekjóléti Szolgálattal.

A gyermekvédelmi munka **minden óvodapedagógus feladata**, melynek koordinátora a gyermekvédelmi munkaközösség vezetője.

9.ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

9.1. JÁTÉK

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Az óvodás gyermek játéka spontán és önkéntes. A játékra belső feszültség készíteti, amely elsődlegesen fiziológiai – pszichológiai éréstől fakad, de erre nagyon nagy hatással van a szociális környezete, a felnőttek magatartása is. Minden játék sajátossága a feszültségcsökkenés és az öröm. A játszó gyermek időnként a feszültség növelését is igényli a játék fokozása érdekében. Ez egyre nehezebb, egyre bonyolultabb játékmegoldásokhoz vezet. Minél bonyolultabb a tevékenység, annál magasabb szinten segíti a játszó gyermek készségeinek alakulását. Ebben is szerepe van az őt körülvevő felnőtteknek. A játékot kiváltó feszültség nem spontán biológiai fiziológiai éréstől fakadhat. Ilyen feszültségek szükségszerűen keletkezhetnek a mindennapi életben. Ha ezek kellemesek a gyermek a megismétlésüket kívánja. Miután elmondani nem tudja, eljátssza. Ez örömet ad. Amennyiben kellemetlen élmények okozzák a feszültséget a játékban való újraélés közben, azt csökkenteni kell. Feszültséget okoz az „én akarom csinálni” kívánsága is és „aha” valójában még nem is csinálhatja, játékkal pótolja. A környezetéből kapott új ismeretek alkalmazásának, az ott látott szerepek utánzásának vágya (közlekedés, utazás, vásárlás, stb.) a tömegkommunikációból az információk sokasága a megismeréshez, az alkotni vágyáshoz kapcsolódva is okozhat feszültséget. Az én fejlődésből és környezetéhez való alkalmazkodás együttes igényéből keletkezik a szabályok betartásának igénye, amely ugyancsak belső feszültséget okoz. Csak ezeknek az összefüggéseknek az ismeretében érthetjük meg igazán a gyermek játékát. Ezt kell figyelembe vennünk, ha valamilyen játékot kezdeményezünk vagy a folyamatban lévő játék gazdagítására, magasabb szintre való emelésére törekszünk. A játék általános jellemzői közé soroljuk a játék komolyságát. Amelyik gyermek játszik, azt a játékot nagyon komolyan veszi. Néha még a látszólagos semmit csinálás is fontos lehet számára. Ennek őszinte megértéshez és átérzéséhez magas fokú empátia szükséges. Az óvodás korú gyermek játéka mindig az öröm keresése. Mivel a játék a gyermek legfontosabb tevékenysége, így a személyiség fejlődése is a játékon alapul. A játék által ügyesedik, fejleszti manuális készségét, játékban ismerkedik a tárgyak tulajdonságaival, egymáshoz való viszonyával próbálgatja, hogy ezeken milyen változásokat képes létrehozni. A játékban a cselekvések által olyan problémákat old meg, amely a későbbi problémamegoldó gondolkodás alapjai lesznek.

A játékban folyamatosan gyakorolják az egymáshoz való alkalmazkodást, az együttműködést, és a kölcsönös kommunikációt. A játék során adódik a legtöbb kedvező alkalom aktív szókincsük gyarapítására, beszédkésztségük fejlesztésére. Társas kapcsolatuk alakulásának érzelmi életük gazdagodásának a legfontosabb színtere a játék: megkönnyíti a szocializáció útját, a közösségi magatartás kialakítását. A gyermek játéka kétszeresen társadalmi jelenség. Egyrészt, mert kialakulását, tartalmát, formáját, a gyermeket körülvevő emberi kapcsolatuk döntően befolyásolják. Másrészt, mert a játék folyamán társas kapcsolatok alakulnak, gazdagodnak. Ezért a gyermek játékának megértéséhez szükség van a szociológiai körülményei figyelembevételére. A gyermek megismerése érdekében a szülővel való folyamatos kapcsolat elengedhetetlen. A játékot úgy tekintjük, mint a nevelési célok elérésének legfőbb eszközét.

Célok

A gyermek legyen érdeklődő, a környezetének megismerésére, az összefüggések megértésére törekvő, kezdeményező, kooperáció és kommunikáció képes aktív, kreatív egyéni vonásokban, érzelmekben gazdag személyiség. A játék szubjektív feltétele az óvodapedagógus.

Szükséges, hogy megértő, együtt érző, a gyermeket jól ismerő a gyermek önállóságának, spontaneitásának teret adó személyiség legyen. Kreativitása, ötletessége a gyermekek felé irányuló verbális és metakommunikációs közlése (elismerő, lelkesítő) előfeltétele a gyermeki játék kibontakozásának, a hatásos személyiség fejlesztésnek.

Az óvodai nevelés feladatai

- ☐ Boldog, derűs, vidám, félelemmentes légkört biztosítani óvodásaink számára.
- ☐ Megteremteni a szabad mozgástevékenykedést, az önállóságot, a kezdeményezést, az egymás melletti vagy együtt játszást, és a munkálkodás legjobb lehetőségeit.
- ☐ Állandó szokásokat, hagyományokat, ritmikus életrendet kialakítani.
- ☐ Segíteni a fejlődést, a közösségbe való beilleszkedést, a baráti kapcsolatok, kisebb csoportok kialakítását.

Az óvodapedagógus tevékenysége a játékirányításban

Az óvodapedagógus feladata: a játék feltételeinek biztosítása.

→ A játékidő: ahhoz, hogy a gyermek játéka teljes gazdagságban kibontakozhasson, minél hosszabb megszakítás nélküli idő biztosítása szükséges.

→ Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabad játék túlsúlyának érvényesülését. Napirendben, időbeosztásban és a játékos tevékenységszervezésben ennek meg kell mutatkoznia.

→ A játékhely: a szabad játék kibontakozásához elegendő hely biztosítása szükséges. Az óvónő az adott lehetőségeket mérlegelve törekedjen a játékhely bővítésére. Tevékenységeihez

nyugodt kommunikációs teret, ehhez kedvező feltételeket alakít ki.

Játékszerek, játékeszközök:

A gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség.

A játékszerekkel szemben támasztott legfontosabb követelmények:

→ Tartósak, tisztíthatóak, esztétikusak legyenek.

→ Színben, méretben, funkcionalitásban feleljenek meg a gyermekek igényeinek, keltsék fel érdeklődésüket, segítsék az elmélyült játék kialakítását.

→ 3-4 éves korban kevesebb féle, de nagyobb mennyiségű játékot szükséges biztosítanunk.

→ 4-6-(7) éves korig biztosítsuk többféle és kevesebb mennyiségű játékszereket.

A játékfajták domináns jelenléte egy-egy korcsoportban is meghatározza a játékeszközök jelenlétét. Így 3-4 éves korban a gyakorlójátékhoz húzogatható, rakosgatható játékok, jól fogható, babusgatható babák, állatfigurák, plüssök.

Minden korcsoport számára gondoskodjunk kreativitásra ösztönző építő, összerakható kisebb, nagyobb méretű játékszerekről. Az önálló tapasztalatszerzéshez legyen minél több és minél változatosabban összeállítható játék, minél több szabályjáték a gyermekek fejlettségi szintjének megfelelően. A fontos játéktémákhoz legyenek eszközök, de nem kívánatos, hogy minden rendelkezésre álljon. Így nagyobb tere nyílik a kreativitásnak. A gyermekek jöjjenek rá a tárgy hiányára, kerüljenek szembe azzal a problémával, hogy miként lehet előteremteni. Keressék meg a környezetükben azt az anyagot, azt a tárgyat, amely az igényelt játékeszközt helyettesítheti. Legyen sok olyan dolog az igazi játékszereken kívül, amit helyette használni lehet. Legyenek a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő bábok, amelyek sok örömet szerezhetnek. Pedagógiaiilag különösen értékes játékok motiválhatnak dramatizáláshoz, színházasdihoz: kendők, ruhaanyagok, táskák motiváló hatásúak.

9.1. JÁTÉKFAJTÁK

GYAKORLÓJÁTÉK - Az óvodapedagógus feladata

Ismerve a gyakorlójátékok pedagógiai értékét, biztosítsa a legjobb feltételeket, és ha szükséges, segítse motiválni a funkció magasabb szintű gyakorlását úgy, hogy egyidejűleg a játékból fakadó örömet is fokozza.

A fejlesztés tartalma

Hang és beszéd játékos gyakorlása:

A játékos mozgás ismételése többnyire a gyermek által alkotta szabály szerint.

Tárgyakkal, anyagokkal való manipulálás.

Nevelőértéke:

A gyakorlójátékban nagy szerepe van a „magam csinálom”, „már tudom” motívumnak, ezért az én fejlődésének fontos tényezője. A gyermek a funkció gyakorlása során a tárgyak egymáshoz való viszonyát megismeri, készségei, ismeretei fejlődnek. Intellektuális érzelmek fejlődését segíti: kíváncsiság, öröm, sikerélmény. Megjelenési formái: 3-4 éves gyermeknél gyakori, még 4-6-(7) éves korig, konstrukciós vagy szerepjáték részmozzanatként, valamint mozgásos játék néhány formájában észlelhetjük. Tartósan rögzült gyakorlójáték esetén az okok felderítése után a gyermek magasabb szintű játékba való átsegítése szükséges. E játék a legegyszerűbb funkciók gyakorlásáról az anyagokkal, eszközökkel és tárgyakkal végzett gyakorlójátékon át elvezet a konstrukciós és szerepjátékokig.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- ☐ Ebben a korban tartósan csak akkor jelentkezik, ha a gyerek lemaradt a fejlődésben, képességei fejletlenek, tapasztalatai, élményei szegényesek, valamint amikor egy új játékszer, eszköz használatát még nem ismeri és a sikeres játékhoz a játékszerrel való előzetes manipulálásra van szüksége.
- ☐ Gyakorló játék jelentkezik a konstrukciós és szerepjáték elemeiként is. Az óvónő ebben az életkorban is engedje a gyakorlójátékot. Ha azonban azt tapasztalja, hogy egyes gyerekek kizárólag ezen a szinten maradnak, keresse meg az okokat, s igyekezzék ezen a fejlődési fokon átsegíteni őket.
- ☐ Előfordulhat, hogy a szerep- vagy konstruáló játék egy-egy művelete kiválik a játékból, a gyerek belefeledkezik a műveletek, mozdulatok ismételtetésébe. Amíg aktívan belemélyed a tevékenységbe, az óvónő ne zavarja meg. Amikor azonban az aktivitása csökken, ösztönözze szóval, esetleg eszközökkel a korábbi, abbahagyott játék folytatására.

KONSTRUKCIÓS JÁTÉK

Az óvodapedagógus feladata:

A gyermekek tapasztalatainak, élményeinek gazdagításával kreatív óvodai légkör kialakításával az óvodai élet sokszínűségének biztosításával segítse elő a gyermekek konstrukciós játékanak fejlődését. Adjon módot az önálló kezdeményezésre a játék kidolgozására, elmélyítésére, Különösen gondot fordítson a szociális környezetből eredő, a gyermek hátrányos helyzetéből adódó különbségek csökkentésére. Egyénenként találja meg az alkalmat és a módot, hogy megismerjék, megkedveljék a konstrukciós játékokat. A hatékony nevelőmunka feltételezi a kiváló adottságú gyermek fejlesztését is. E gyermekek egyéni

képességeihez igazodó fejlesztő hatások biztosítása feladata az óvodapedagógusnak.

A fejlesztés tartalma:

A játék lényege maga a konstruálás. Nevelő értéke: kreativitásra nevelés. A megfigyelés, emlékezés, a képzelet, a probléma megoldása, az esztétikai érzék és a manualitás fejlődését teszi lehetővé. Nem csak az a fontos, hogy mit hoz létre az óvodás korú gyermek a konstrukciós játékban, hanem az is, hogy miként alakul a konstrukció, milyen szerepe van az utánzásnak, a leleményességnek, ötleteknek, a problémamegoldó cselekvéseknek, illetve gondolkodásnak.

A konstrukciós játék fejlődési fokozatai:

- ☐ A véletlenül sikerült alkotások.
- ☐ Konstruálás, ahol a gyermeket a konstruálás menete és nem az eredménye érdekli.
- ☐ Előre megtervezett bonyolult konstrukció.
- ☐ Fejlődés mutatkozik a gyermekek csoportonkénti formáiban is. Az egyéni, egyedül folyó játékot az egymás mellett folytatott tevékenységet a közösen megtervezett váltja fel.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- ☐ Konstruáló, építő játékelemekből játékszereket is tudnak készíteni a gyerekek
- ☐ Az építés, a konstruálás gyakran a szerepjátékhoz kapcsolódik: az élethelyzetek reprodukálása közben építenek, szerelnek, szerkesztenek, vagy a létrehozott alkotás hatására képzelik bele magukat különböző élethelyzetekbe. Az óvónő készítse őket arra, hogy az elemekből a valóság tárgyaihoz, játékszerekhez vagy egyszerű modellekhez hasonlót készítsenek.
- ☐ A konstruálás fejlettebb fokán a gyerekek mind igényesebbekké válnak alkotásaikkal szemben.
- ☐ A fejlődést egyaránt jelzi a bonyolultabb alkotások létrehozása, az eredményességre törekvés a választott, elképzelt modell egyre pontosabb megközelítésének igénye, a bonyolultabb játékelemek biztos kezelése, a szerepjátékkal való sokoldalú kapcsolat.
- ☐ Az óvodáskor végén alkotásaikat már önállóan, sok egyéni ötlet alapján hozzák létre és képesek a különböző anyagok, eszközök kombinált alkalmazására is.

SZEREPJÁTÉK

Az óvodapedagógus feladatai:

A szerepjáték állandó visszajelzés az óvónő számára a gyermekek fejlettségi szintjéről (én fejlettségének fokáról, gondolkodásáról, beszédképességéről, társas kapcsolatainak alakulásáról, sérelmeiről és vágyairól, érdeklődéséről, élményeiről és azok feldolgozásáról) Ezeket a visszajelzéseket az óvónőnek tudomásul kell venni, meg kell értenie, olyan empátiát

kell kialakítania, amely a megfelelő magatartásformák, nevelési eszközök, metakommunikációk megtalálásához hozzásegítenek. Nevelői magatartásunk akkor lehet helyes, ha folyamatosan alkalmazkodunk a játéknak a gyermekek által alakított mozzanataihoz.

A szerepjáték nevelőértékének fokozása:

- ☐ A játék feltételeinek bővítésével.
- ☐ Az óvónői érdeklődéssel.
- ☐ A gyermekek szerepjátékának, indítékainak, motivációinak mélyebb tartalmának megismerésével.

Szükséges, hogy az óvónő a játék nyelvén tudjon kommunikálni, ha a játékba való beavatkozás szükségessé válik. A játékba való beavatkozás mértékét életkori és egyéni sajátosságok fejlettsége, valamint a játékszituáció határozza meg. A közvetett formában való beavatkozás nem sérti a játék spontaneitását, a szerepválasztás szabadságát.

Feltétlen beavatkozást igényel:

- ☐ Ha a gyermekek egymást zavarják.
- ☐ A játék témája nem kívánatos elemeket hordoz (durvaság, verekedés).
- ☐ A játékszerek testi épségüket veszélyeztetni. Bár programunk a gyermekek önállóságát hangsúlyozza a konfliktuskezelésben is, szükségesnek tartjuk az óvónői beavatkozást az alábbiakban:

- ☐ Ha egy vezető egyéniségű gyermek egy félénk gyermekre valamilyen, a számára nem kívánatos szerepet akar rákényszeríteni.

- ☐ Bátortalan, visszahúzódó gyermeket motiválnunk kell, hogy a játékba bekapcsolódjon és szerepet vállaljon.

- ☐ A játékszerek körüli konfliktusok megoldásában időnként nélkülözhetetlen a beavatkozás. → Ha a gyermek segítséget kér.

- ☐ A befogadás első napjaiban, amikor a gyermekek félve nyúlnak a játékszerekhez, tartózkodóak az óvónővel és nem közelednek a velük egykorú gyermekekhez.

- ☐ Konfliktushelyzetben a gyermekeket a konfliktusok kompromisszumos megoldására ösztönzi.

- ☐ Közös célirányos séta után megfelelő eszközökről gondoskodik a játék motiválása érdekében.

- ☐ A csoportnak valami olyan feszültséget okozó közös élménye után, amely feltehetően a játékban oldható.

- ☐ Mese – vers foglalkozások, mesék ismételt elmondása után bábok, kellékek előkészítésével motiválható olyan eszközök elkészítésére, amelyek a gyermekeket a

dramatizálásra, bábozásra készítetik.

□ Egyes gyermekek családi problémáinak ismeretében egy kistestvér születése, szülők válása, durva bánásmód (családjáték kezdeményezésekor, amely által a családi problémákból adódó feszültségek csökkenthetők)

A fejlesztés tartalma:

A szerepjáték sajátossága: társadalmi élményből fakad, tehát szociális jelenség. A gyermekek játék során életük kellemes mozzanatait újraélik, kielégítetlen vágyuk beteljesülhet, félelmeik, szorongásaik, sérelmeik oldódhatnak, agresszióik, haragjuk szocializált formát nyerhetnek. Újonnan szerzett ismereteiket élethelyzetek megteremtésével, újraalkotásával alkalmazzák, többnyire a felnőttek életének valamilyen tevékenységét reprodukálják játékukban. A szerepjáték legjellemzőbb tulajdonsága a játszó gyermek kettős tudatállapota. Lényeges sajátossága az utánzás. A gyermekek mindig azokat utánozzák, akik fontosak számukra, akik a mindennapi élet során nagy hatással voltak rájuk. Az utánzás a gyermekek személyiségének alakítására nagy hatással van, mely a szerepjátékban játékszerek és eszközök sajátos használatával nyilvánul meg. Minél fiatalabb a gyermek, annál inkább válnak egész kis hasonlóságok alapján egyszerű tárgyak bonyolult tárgyak szimbólumaivá. Minél idősebb a gyermek, annál inkább igényli, hogy a játékszer a valósághoz minél több vonásában hasonlítson.

A szerepjáték kialakulása és fejlődési szakaszai:

→ Gyakorlójátékból alakul ki (a szerepnek, egy mozzanatának gyakorlása, ismétlése).

→ A gyakorlást a szerephez kötött érzelem kíséri.

→ Konstruktív játékból alakul ki

→ Közvetlen kialakulás óvodás korban, a játék tartalmában és formájában is változik. A szerepjáték sajátosságainak megjelenésében mennyiségi és minőségi különbségek adódnak. A kicsiknél a cselekvés egy mozzanatát ragadják meg a szerepnek, nagyobbaknál a tárgy (játékeszköz) szerep motiválja a témát. 5-6-(7) éves korban a szerep a legfontosabb, a szerepnek keres eszközöket, tevékenységi formákat. Játék közbeni csoportosulási formákban is fejlődés mutatkozik. A kicsik eleinte egyedül játszanak, később egymás mellett, de egymástól függetlenül, majd egymással laza kapcsolatban. A szerepjáték magasabb foka a több gyermek együttesen szervezett játéka.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

□ Megértik és elfogadják játszótársaik elgondolásait, tevékenységük logikáját

□ Alkalmazkodnak a játék szabályaihoz

□ Le tudnak mondani egy-egy kedves játékszerről

- ☐ Vállalják a számukra kevésbé érdekes, kedvezőtlenebb szerepeket is
- ☐ Tudnak vezetni, és játszótársaikhoz alkalmazkodni
- ☐ Képesek olyan játékhelyzeteket létrehozni, amelyekben tapasztalataik, érdeklődésük alapján ábrázolhatják a felnőttek tevékenységét és különféle kapcsolataikat.
- ☐ Megfelelő tapasztalatok és élmények birtokában önállóak a játék előzetes tervezésében, a szerepek kiválasztásában, a játékszerek és eszközök megválasztásában a szabályok betartásában.
- ☐ A játszócsoportok tagjai között tartós és szoros kapcsolat alakul ki.

DRAMATIZÁLÁS, BÁBOZÁS

Az óvónő feladatai:

A szerepjátékban jelentkező dramatizálás, bábozás feltétele, hogy az irodalmi alkotások megragadják a gyermeket, közel kerüljenek hozzájuk, esztétikai élményt jelentsenek számukra.

Az óvodapedagógus felelőssége megnyilvánul az

- irodalmi anyagok kiválasztásában
- irodalmi anyagok előadásában
- a dramatizáláshoz, bábozáshoz szükséges eszközök biztosításában.

Megfelelő pedagógiai magatartásban, amely módot ad a gyermekeknek arra, hogy irodalmi élményeiket saját elképzelésük alapján játsszák el. Az óvodapedagógus a dramatizálás további fejlesztéséhez gondoskodik különféle eszközökről, szimbolikus kellékekről. Készítsen az 5-6-(7) éves gyermekekkel együtt ilyen kellékeket. Az óvodapedagógus bábjátékával ébresszen kedvet a gyermekekben a bábozáshoz. Adjon módot a gyermekeknek, hogy bármely játékhelyzetben bábozhassanak, jól kezelhető, a gyermek irodalmi élményeihez, és a gyermekek életének egyéb élményeihez is kapcsolódó bábokat biztosítson. A bábjátékhoz szükséges eszközök készítése a barkácsolás keretében legyen a gyermekek szívesen végzett tevékenysége 5-6-(7) éves korban.

A fejlesztés tartalma:

Sajátossága: a mese, vers elbeszélés tükröződése a gyermekek játékában.

- o eljátsszák valamely hős szerepét
- o A mesemondó szerepében lépnek fel
- o A szerepeket több meséből állítják elő

Nevelőértéke: megegyezik a szerepjátékok nevelőértékével.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- ☐ A gyerekek kézméretének megfelelő bábok, valamint az asztalra állítható, a gyerek magasságának megfelelő paraván is álljon rendelkezésre, hogy ülve bábozhassanak.
- ☐ A bábok, kiválasztása feleljen meg a gyerekek által kedvelt meséknek, kapcsolódják élményeikhez.
- ☐ Időnként cserélje az óvónő a bábokat, hogy több mesét, történetet is eljátszhassanak.
- ☐ A mesealakok mellett kedveltek a hétköznapi élet figurái is (kislány, kisfiú, bácsi, néni, orvos, csecsemő stb.), amely a saját élmények eljátszására alkalmasak.
- ☐ Készítsen az óvónő a gyerekekkel közösen sík- és egyszerű fakanálbábokat fából, terményből vagy más anyagból.
- ☐ A bábjátékhoz szükséges eszközök készítése váljék a gyerekek szívesen végzett tevékenységévé.

BARKÁCSOLÁS

Az óvodapedagógus feladatai:

Állandó hely kialakítása, ahol a gyermekek barkácsoláshoz igényelt eszközöket bármikor elővehetik. Az eszközök a gyermekek adottságainak, életkori sajátosságainak feleljenek meg. Minél több és minél többféle alkalmas anyagok biztosítása.

A fejlesztés tartalma: Játékeszközök konstruálása, ajándéktárgy, dekoráció készítése, sérült játékok javítása.

Nevelőértéke: elősegíti a gyermekek alkotó fantáziájának fejlődését, szociális készségeinek fejlesztését, társas kapcsolatok erősödését barkácsolás közben. Sok lehetőség nyílik az együtt játszásra, együttműködésre, kölcsönös segítségnyújtásra. Lehetőséget ad a gyermek problémálatására és megoldásra nevelnek. A sikerélmény következtében önbizalom növelő hatása a gyermekek öntudatának megerősödését vonja maga után.

A barkácsolás jellemzői, fejlődési fokozatai: A barkácsolásnak is vannak alacsonyabb, magasabb szintjei. A tevékenység elemeinek, mozzanatainak elsajátítása után barkácsolnak szívesen a gyermekek. Az óvodáskorú gyermekek szeretnek szívesen alkotni, kezdetben magáért a tevékenységért, később az elképzelt műért és végül valamilyen szükséglet (pl. anyák napi ajándékozás) igényének kielégítésére.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- ☐ Az óvónő segítse elő, hogy a barkácsolás a szerepjáték, a bábozás természetes eszköze, alkotórésze legyen.
- ☐ A gyerekek egy-egy esetben maguk kezdeményezzék a maguk által választott módon és eszközökkel

□ A létrehozott eszközt minden esetben használják is fel a játékban, dramatizálásban.

SZABÁLYJÁTÉK

Tartalma:

1. Mozgásos játékok: dalos népi játékok, körjátékok, labdajátékok, versenyjátékok
2. Értellemfejlesztő játékok

A szabályjátékok tanításának sorrendje:

mozgásfejlesztő játékcsaládok majd verbális, gondolati keresőjátékok mentális, belső mozgáshoz: a késleltetéshez, a kerülőutas kereséshez, a hipotézisalkotáshoz, tervezéshez, döntéshez.

Az alábbi főcsoportokban való játéktanítás tervezése:

Nagymotoros mozgások. (Például pörgés-forgás, kúszás-mászás, egyensúlyozás helyben mozgásban.)

Finommotoros mozgások, kézügyesség. (Például papírhajtogatás, mintázás, fonás-szövés.)

Grafomotoros tevékenységek. (Például az ujjakkal kapcsolatos mikromozgások: ujjbegyek összeillesztése, az ujjak függetlenített mozgása-megnevezése; grafikus eszközhasználat: kréta, ceruza, ecset.)

Vizuális folyamatok. Az alaklátás mechanizmusai (a szenzomotoros koordinációhoz kapcsolódóan), formaészlelés: forma konstancia, alak-háttér megkülönböztetés, rész-egész megkülönböztetés. (Például: puzzle játékok, mozaikok, pozitív-negatív formák, árnyjátékok)

Térészlelés. A térpercepció alapfolyamatai a formalátáshoz és a saját testkép észleléséhez kapcsolódóan: a téri irányok észlelése, a téri irányok alkalmazása a térpercepcióban és a téri orientációban saját testhez és tárgyakhoz, időbeli történésekhez, szimbólumokhoz igazodóan.

A figyelmi mátrix. A figyelem funkciói a figyelem koncentrációját, a megosztás képességét, a szelektív figyelmet, az eltéríthetőséget (s ezzel együtt a visszatalálást, a figyelmi váltásokat, egyeztetéseket kialakulását), a feladattudatot, kitartást, monotónia tűrést alapozóan. (Például gyermekkérték, egyszerű döntést igénylő társasjátékok, dominók)

Emlékezeti funkciók. A memóriefunkciókban a rövid idejű, a középtávú és a hosszú távú memóriefunkciókat megkülönböztetve, majd elkülönítve a vizuális, verbális és egyéb tiszta formákat, valamint összetett érzelmi, intermodális (sok ingert összekapcsoló) emléknymokkal kombináltan a feladatmemória figyelemfunkciókhoz oly közelálló folyamatait. (Játékos memóriapróbák, például: mi van a takaró alatt? Memóriakártyák, számsorok, szócsoporthok, papagáj-játék)

A problémamegoldó gondolkodás folyamatai. A heurisztikus folyamatok és a belátásos

tanulás kölcsönös összefüggése, szín- és formapercepcióval, számfogalommal, invarianciával. Rejtvények, becsapós játékok, ördöglakatok, Radosza-gyűrű, összerakós problémakockák.

A fogalmi gondolkodás folyamatai. A problémamegoldással összefüggésben az elemi kategorizáció, az információkereső stratégiák fejlődésének folyamatai, a klasszikus felosztás szerint a konkrét műveleteket, a soralkotást, az osztályozást, a hierarchikus osztályozást segítik (Rendezgetés: sorba rendezés, osztályozás, csoportosítás, gondolati, verbális játékok, például barkochba, kitalálós történetek, viccek)

Számfogalom, számszimbólum. Külön szemléletet igényel a szám- fogalom köréhez tartozó mértékjátékok köre, amely a szám absztrakt és relatív jellegeit érteti meg. (Például számlálás, sorszámozás, fejben számolás játékok, mintáról másolás, tervezés: térbeli konstrukció, vázlatrajz.)

Az időszemlélet fejlődésének folyamatai. Sajátosságait az előbbiektől gyökeresen eltérő folyamatjellegű tevékenységformákkal fejlesztjük. (Órajátékok, időbecslés, kirándulás, természetjárás. Külön kiemelhető a mese átváltozásainak és nagy időtávlatainak elképzelése.)

A testséma kialakulásának folyamatai. Az énről való tudás a testkép kialakításában, a testséma mozgással integrált folyamataiban realizálódik.

A testséma, testrészletek ismerete, irányokkal, jobb-bal ismerettel összekötöten, behunyt szemmel is azonosítható módon. Mások szándékállapotainak felismerését lehetővé tevő folyamatok. Tudatteória. (Egy játékpélda: szappanos dobozba kagylót, csigát vagy bármi pici termést teszünk, ami nagyon nem odavaló. Bezárjuk, és megkérdezzük a kisgyereket, hogy ha bejön anyu/apu, mit gondolsz, mit fog mondani, mi van a dobozban? Csak egy jó válasz van, aki nincs benn, a beletett szokatlan tárgyról nem tudhat.)

A kommunikációs készség kialakulásának folyamatai. A nonverbális/verbális és szociális percepció folyamatokat érintik legérzékenyebben. Sok lehetőség rejlik tárgyakat nem igénylő önismereti játékokra. (Például bábozás, mesedramatizálás, kapcsolati játékok, körülírós személy-meghatározó játékok.)

Kizáró játékok. A verbálisan és szimbolikusan játszható kognitív vagy szocio-kognitív játékok, illetve minden bekötött szemmel történő játék, ahol a látás kizárt. Az én és a másik elkülönítésének folyamatában kialakuló váltakozásos játékok minden életkori szinten tág teret adnak a társas folyamatok motivációs lehetőségeinek, különleges ösztönző erejének. (Verbális találgató játékok, pantomim, szeparált fogalom-magyarázatjátékok: most mutasd meg, rajzold le, írd körül. A gyermek egyéni képességéhez igazodva könnyített formájának alkalmazása (óvónő mutogat, rajzot mutat, körülír valamit, amit a gyerekek ebből kitalálnak.)

MOZGÁSOS JÁTÉKOK

Az óvodapedagógus feladata a mozgásos szabályjátékokkal kapcsolatban:

A gyermek fejlettségi szintjének megfelelő játékokat tanítson. A kiválasztás szempontjai: a szabály betartása igényeljen figyelmet, de könnyen érthető, teljesíthető legyen minden gyermek számára. A 3-4 éves gyermekeknek több mozgást igénylő, de tartalmában egyszerűbb, míg az 5-6-(7) éves korú gyermekeknek bonyolultabb játékokat tanítson. A gyermekek fejlettségi szintjét vegye figyelembe játékszabály tanításakor is. Szükséges módszerek: A szemléltetés, jól hangsúlyozott magyarázat szükség szerint bemutatással párosuljon. A játékirányítás kiemelt módszerei: buzdítás, dicséret. Az óvodapedagógus feladata eljuttatni a gyermekeket arra a magatartási szintre, hogy egymást segítsék a játékban. Az óvodapedagógus törekedjen arra, hogy minél több gyermek megtanuljon játékot vezetni, és ugyanakkor tudjon a játékvezető szavaira figyelni. A szereplés, a vezetés kedvező nevelési helyzeteket nyújt a túl mozgékony vagy agresszív gyermekek szocializált magatartásának kialakítására, bevonás a játékba, fokozatos hozzásegítésük, hogy szerepeket, majd vezető szerepet is vállaljanak, sikerélményhez jussanak, és örömet találjanak a közös játékban. A mozgásos játékokkal csak tiszta levegőben, fokozhatjuk a testi fejlődést, ezért alkalmazásra kevés kivételtől eltekintve az udvaron, kirándulások helyszínén stb. kerüljön sor.

A fejlesztés tartalma:

Sajátossága: a gyermek szabad elhatározása nem a játék önkéntes eltervezésére és kivitelezésére vonatkozik, hanem a szabály vállalására. A szabályokhoz való ragaszkodás nem jelenti a játéköröm elfojtását. Szabályjátékok alkalmazása: Megjelenik - az óvónő által szervezett tanulási tevékenységekben - játék és szabadidős tevékenységekben. A mozgásos játékok nevelőértéke személyiségformáló.

Fejleszti:

- o A gyermek akaraterejét, állóképességét
- o Elősegíti csapatjátékban a társas kapcsolatok erősödését, a csoportok összetartozásának élményét, mindezzel megközelítve a szocializáció útját
- o Elősegíti a gyermek testi fejlődését, a test koordinált mozgását.
- o Fejleszti a gyermek egyensúlyérzékét, izomrendszerét, testi erejét, differenciált mozgását.
- o Fejleszti a gyermek esztétikai érzékét.

ÉRTELEMFEJLESZTŐ JÁTÉKOK

Az óvodapedagógus feladata az értelemfejlesztő szabályjátékokkal kapcsolatban:

Az óvodapedagógus által szervezett tevékenységeken a gyermek 5-6-(7) éves korában kerüljön alkalmazásra. Biztosítson a gyermek környezetében olyan eszközöket, játékszereket, amelyekkel játszva ismereteket szerezhetnek, gondolkodási műveleteket gyakorolhatnak, saját képességeiket fejleszthetik, meglévő ismereteiket alkalmazhatják, rendszerezhetik. Az óvodapedagógus adjon lehetőséget arra, hogy ezeket a játékeszközöket a gyermekek bármikor előveheték és akár egyedül vagy kisebb csoportokban, önállóan, tevékenykedhetnek.

Egyszerűbb játékoknál a játékeszközök megmutatásával a játékproblémájának felvázolásával bízva a gyermekekre a megoldás megkeresését. A gyermekek fejlettségi igényének megfelelően nyújtson segítséget a szabályjátékokban.

Cél: az önálló problémamegoldó cselekvés és gondolkodás fejlesztése.

A segítségnyújtás megnyilvánulhat:

- o Együtt játszás a gyermekekkel (elsősorban új játéknál, később a gyermek igénye szerint)
- o Konkrét segítségadás a gyermek kérésére
- o Metakommunikációval, figyelemmel való kísérése a játéknak minden esetben.

A fejlesztés tartalma:

- o új ismeretek alkalmazását, gyakorlását, összefüggések felismerését szolgáló játék.
- o Meglévő ismeretek elmélyítését szolgáló játék.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- ☐ Választhatnak olyan szabályjátékot is, amely nagyobb ügyességet vagy nagyobb szellemi erőfeszítést igényel.
- ☐ A nagyok már a bonyolultabb szabályjátékok megtanulására és gyakorlására is képesek, s miközben azt nagy kedvvel, örömmel játsszák, egymást a szabályok betartására is figyelmeztetik.
- ☐ Az óvónő engedje, hogy a gyerekek játékában az egészséges versengés is jelen legyen, ez azonban soha ne csapjon át az egymással szembeni negatív érzelmek kifejezésébe.

UDVARI JÁTÉK

Az óvodapedagógus feladatai:

A már meghatározott játékirányítás általános feltételein túl: biztosítsa minden nap a szabad levegőn való játék, mozgás tevékenység lehetőségét. Tegye lehetővé a gyermekek igénye,

kívánsága szerint a különböző udvarrészekbe való átjárást, a lehetőségeket figyelembe véve. Kezdeményezzen minél gyakrabban mozgásos játékot. A játékok motiválására a már megismert játékokhoz szükséges kellékek a gyermek számára hozzáférhető helyen legyenek. Kínáljon számára változatos, életkoruknak és fejlettségüknek megfelelő tevékenységi lehetőségeket, meghagyva a gyermek szabad választásának jogát. Az óvodapedagógus a balesetek megelőzésére kiemelt gondot fordítson.

Cél: A gyermekek játékkörömének fokozása, kis csoportok összetartozásának erősítése, a csoportközösségek és az egész óvodai közösség fejlesztése, nevelése érdekében (kooperáció, kommunikáció fejlesztése) a gyermek egészséges testi fejlődésének elősegítése

9.2.VERSELÉS, MESÉLÉS

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

Célok

Az óvodában a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi-, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

- ☐ az anyanyelv megismertetése és gyakoroltatása,
- ☐ közösségi nevelés, erkölcsi, akarat tulajdonságok fejlesztése,
- ☐ az irodalmi érdeklődés felkeltése változatos irodalmi élmények közvetítésével (mondóka, vers, verses – mese, mese, bábjáték, dramatizálás),
- ☐ a gyermekek életkorának, nyelvi fejlettségének, érdeklődésének megfelelő beszédhelyzetek teremtése.
- ☐ a mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez kapcsolódóan a mesehallgatás elengedett intim

állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg

☐ a belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája

Az óvodapedagógus feladata:

☐ lehetőséget teremt minden nap mesélésre, verselésre, mondókázásra a gyermekek mentális higiéniájának kialakítása érdekében.

☐ fejből mondja az alkalomhoz illő mondókákat, verseket – megmutatja a hozzájuk tartozó mozdulatokat, játékokat,

☐ emlékezetből, olykor könyvből olvassa a mesét, arca és hangja játékaival kísérve életre kelti a mesét,

☐ népmeséknél nem kell szó szerint ragaszkodnia az eredeti szöveghez, megnyilvánulhat a saját személyisége a fordulatokban, stílusban,

☐ ne magyarázza a verset és ne kérdezze a gyerekektől, hogy miről szól,

☐ válaszoljon azonban a mesével, verssel kapcsolatos spontán kérdéseikre, beszélgessen velük,

☐ ne gyakoroltassa unalomig,

☐ ne arra törekedjék, hogy a gyerekek sok verset és mesét ismerjenek, hanem arra, hogy a jól kiválasztottakat, kedvelteket újra és újra szívesen hallgassák,

☐ ha a csoportban nem magyar anyanyelvű gyermek is van, akkor alkalmanként az ő anyanyelvük népmesekincséből is válasszon egyet-egyet,

☐ mesemondáskor használja a tájnyelvet, az nem hiba,

☐ olyan helyzetet teremt, amelyben a gyerekekkel együtt jól érzi magát,

☐ lehetőséget teremt arra, hogy a gyermek saját vers-és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja

☐ (az igazi meséhez csend szükséges) a csendet a meséhez erőszakos, harsány eljárás nélkül teremti meg,

☐ visszaigazolást ad a kisgyermek szorongásairól és egyben feloldást és megoldást is kínál

☐ a tárgyi világot is megelevenítő, átéltesítő szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú, ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre

☐ elalvás előtt mindig mesél,

☐ hívja fel a szülők figyelmét az otthoni olvasott mese fontosságára, továbbá arra,

hogy a verseket ne kérdezzék ki, és az elhangzott mese tartalmát ne kérjék számon

A fejlesztés tartalma

Az óvodás korú gyermekek irodalmi anyaga

Befogadás idején: A beilleszkedést a gyermek – felnőtt, gyermek – gyermek közötti kapcsolat elősegítésében nagy szerepet játszanak az ún. ölbeli játékok, cirógatók, babusgatók,

Alkalmazzuk ezeket! Különösen befogadás idején, de az év folyamán is szükséges a gyermekek

valóságismeretét bővítő kitalált történet vagy művészi értékű irodalmi reális történet előadása.

A 3 – 4 éves gyermekek irodalmi anyaga:

Mesék: 10-12 új mese

☐ A 3 – 4 éves gyermekek irodalmi nevelésének leghatásosabb eszközei a népi mondókák, hangutánzó mondókák és formulamesék (lánc és halmozó mesék)

☐ Központi helyet foglalnak el a magyar népmesék, kisebb arányban szerepelnek más népek meséi. A mesék tartalmát tekintve állatmesék, egyszerűbb szerkezetű novellisztikus, realiztikus mesék közvetítése ajánlott.

☐ A 3 – 4 éves korú gyermekeknek olyan meséket, történeteket választottunk, amelyek témája megfelel érdeklődési körüknek: gyermekekről, a gyermekek közvetlen környezetéről, az állatvilágról szóljanak. A kiválasztott meséket, történeteket jellemezze az egyenes vonalú cselekmény, az érthető meseszöveg, és az érdeklődést ébren tartó, fokozó szavak, fordulatok, a ritmikus ismétlődések.

Versek-mondókák: 8-10 új, és 8-10 csak meghallgatás céljából.

☐ Többségében népi mondóka

☐ Felnőttek játéka ölbeli gyermekkel, „ciróka-maróka” féle mondókák

☐ Egyszemélyes mondókák

☐ Legismertebb költőinknek szemlélethez igazodó játékos, ritmikus, zenei hatású versei

4 – 5 évesek irodalmi anyaga

Mesék: 12-14 új mese.

☐ A már ismert mesék ismétlése.

☐ Többfázisú szerkezetű állatmesék

☐ Novellisztikus, realiztikus mesék

☐ Magyar klasszikusok és a mai magyar írók műmeséi

☐ Magyar írók reális történetei, elbeszélései

Versek-mondókák: 2-3 kiolvasó, 6-7 vers, sokat pedig meghallgatás céljából.

- ☐ Népi mondókák, egyszemélyes mondókák, amelyek a természeti jelenségekhez, az állatvilághoz, a gyermeket körülvevő környezethez, és a mindennapi élethez kapcsolódnak. A mondókák tartalmasabbak, fonetikailag nehezebbek legyenek, mint az előző életkorú gyermekek esetében.
- ☐ Tartalmában hívogatók, kérők, utánzó, csúfolók, fiktív, halandzsá szövegű kiszámolók.
- ☐ Mai magyar költők gyermekversei

5 – 6 – (7) éves gyermekek irodalmi anyaga

Mesék: 15-20 új mese.

- ☐ Előző évben hallott mesék
- ☐ Cselekményesebb, terjedelmesebb novellisztikus – realizisztikus mesék
- ☐ Klasszikus tündérmesék
- ☐ Bonyolult, gyakran elágazó szerkezetű tündérmesék
- ☐ Csali-, tréfás mesék
- ☐ Irodalmi értékű műmesék
- ☐ Meseregények
- ☐ A magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi

Versek-mondókák: 4-5 kiszámoló, 15-20 vers

- ☐ A már hallott népi mondókák
- ☐ Szerepátadó, fogyó – gyarapodó gyermekjátékok, kiszámolók, tréfás mondókák
- ☐ Verses mesék
- ☐ Klasszikus magyar költők gyermekversei
- ☐ Ritmikus, zenei hatású műköltészeti alkotások
- ☐ Az ismétlés bármilyen gyermeki tevékenységhez kapcsolódhat alkalomszerűen, valamint a gyermekek kéréseinek eleget téve.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- ☐ A gyerekek játék közben odaillo szövegeket, rigmusokat mondogatnak.
- ☐ Az elhangzott vers, mondóka ismétlését kérik.
- ☐ 10-12 mondókát, 6-8 verset megjegyeznek, 15-20 mesét meghallgatnak az év folyamán.
- ☐ Társak az óvónő énekes, halandzsás, mozgásos improvizáló játékkezdeményezéseiben.

- ☐ Hangzás, hangulat, érzelem és alkalom egységében kezdik felfogni a mondott, hallott vers témáját, költői képeit.
 - ☐ Várják, kérik a mesemondást, maguk is segítenek a mesemondás, hallgatás feltételeinek kialakításában.
 - ☐ Megszilárdulnak a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokásaik, a figyelem fenntartásának és ellenőrzésének játékos, egyezményes jelzései.
 - ☐ Figyelmesen, csendben végig hallgatják a mesét, s viselkedésükön, tekintetükön látszanak a belső képek készítésének jelei.
 - ☐ A folytatásos mesék, verses mesék szálait össze tudják kötni.
 - ☐ Van néhány kedves mesehősük, a vele megtörtént dolgokat beleviszik játékukba.
 - ☐ Az ismert mesei motívumok bábozása, dramatizálása, rajzolása kedvelt szórakozásaik közé tartozik.
 - ☐ A mesében elhangzottakról beszélgetnek, a szereplők érdekes szólásait, furcsa vagy széphanzású nevét megjegyzik, a mese témájú játékokban egymást is így szólítják.
 - ☐ A meséskönyvek képeit önállóan is hosszan nézegetik, egymásnak mutogatják. Kéri a felnőttet, hogy meséljen róla.
 - ☐ Az olvasást utánozzák, egy-egy betű megfejtése iránt is érdeklődnek.
- A könyvekben a képek alapján megtalálják legkedvesebb meséiket.
- ☐ Ismerik az óvoda gyerekkönyvespolcát, a könyvek között eligazodnak.
 - ☐ Vigyáznak a könyvekre.

9.3.ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

Célok

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik. A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével,

korosztályi sajátosságokra építve. Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

A személyiség egészséges kibontakoztatása, a játék öröme, az ének, a zene megszerettetése, a szépre a „tisztá forrásra „való rácsodálkozás.

Programunk Forrai Katalin által kidolgozott ének-zenei nevelés mellett teret enged a magyar népi gyermekjátékok bővebb alkalmazásának. A gyermekfolklórban használt dramatikus lírikus műfajú énekes játékok színesítik palettánkat és segítik ének-zenei nevelésünk hatékonyságát.

A zenélés örömet nyújt a gyermeknek, egyben felkeltik a zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Az óvodai nevelés feladatai

Kodály Zoltán: „hozzon a gyermeknek mindenki, amit tud: játékot, zenét, örömet. De, hogy mit fogad el, azt bizzuk rá. Csak az a lelki táplálék válik javára, amit maga is kíván.”

Az óvodai ének-zenei nevelés Kodály Zoltán világszerte elismert zenepedagógiájának elveit követi. Ezek alapgondolata, hogy a zene – akár a nyelv – egyetemes kultúrkinccs, amelyhez zenei anyanyelvünk az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek, énekes és hangszeres népzene, a gyermekjátékok és népszokások megismerésén át vezet az út. Felfedezi ezáltal a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét és a közös éneklés örömét.

Az óvodapedagógus feladata:

- ☐ az óvodapedagógus az ének, zene, énekes játék, gyermektánc során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását,
- ☐ biztosítja az alapvető feltételeket a zenei neveléshez, a gyermekek képesség szintjéhez mérve tervezi zenei anyagát, igényesen kiválasztva,
- ☐ nyugodt légkörben, változatos módon kelti fel a gyermekek érdeklődését, kicsiknél még vizuális ingerekkel is megerősítheti a figyelemfelhívást,
- ☐ játékos módszerekkel fejleszti a gyermekek zenei képességeit, zenei hallását, emlékezetét, képzeletét, alkotó kedvét,
- ☐ törekszik lehetőséget biztosítani a zenei önkifejezésre,
- ☐ bemutatja és gyakoroltatja a mozgás és térformák különböző lehetőségeit (pl. átbújás, páros játék, fogyó-gyarapodó körjátékok, gyermeki néptánc-mozdulatok (guggolás, forgás, koppintás, csárdás).

A fejlesztés tartalma

- ☐ A népi gyermekdalok, mondókák éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi

játékok, a hagyományok megismerését, tovább élését segítik. Emellett a művészi értékű komponált zene is nevelésünk anyaga, és fontosnak tartjuk, hogy a zenehallgatási anyag megválasztásánál ismerkedjenek meg más népek népzenejével is, figyelembe véve a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

- ☐ A zenei nevelés alapja az énekes játék. A játék szabad, kellemes, önként vállalt tevékenység, az óvodai nevelés alapja,
- ☐ A dallamvisszhangot minden foglalkozásba érdemes beépíteni. Figyeljünk a tempótartásra, az elejétől a végéig egy tempóban hangozzanak el a dalok, mondókák, ahol szükséges ott viszont érzékeltesük a tempóváltást. Dallambújtatáskor célszerű az éneklést egyenletes mozgással kísélni, hogy a tempó egységes maradjon. Ha motívumonként történik a váltás, akkor az a jelzés az előző motívum utolsó ütemére esik. A szünetes daloknál, mondókáknál az egyenletes lüktetést a szünet alatt is érzékeltesük.
- ☐ Ügyeljünk az esztétikus mozgáskultúra kialakítására
- ☐ A gyermektáncot változatos térformák alkalmazásával tehetjük színesebbé:
- ☐ vonulások: csiga, hullámvonal, vonatozás derékfogással, köralakítás, kör irányváltoztatása, pulzáló kör, egyéni és páros forgások, kaputartás, kapuk alatt bújás.
- ☐ Táncos motívumok, mozdulattípusok:
- ☐ csárdáslépés, oldalzáró lépés - dobbantással, tapsolás a test különböző részein (ritkán, sűrűn), térdrugózás, fordulások, sarok emelés, sarok koppantás, csapásozások, láblengetés, teszegetés, dobbantás, páros szökdelések, haránt terpeszben szökdelés váltott lábbal, guggolás.
- ☐ A dalanyag évi összeválogatásánál figyeljünk a mondókák, dalos játékok és műdalok arányára is (kb. 70-30%)
- ☐ A játékválasztásnál az óvónő törekedjen arra, hogy különböző énekes körjátékokkal ismertesse meg a gyermekeket a 3-4 év során:
- ☐ a legkisebbeket az ölbeli játékokkal.
- ☐ a bújó-kanyargó vonulós játékokkal.
- ☐ guggolás-kifordulós játékokkal.
- ☐ fogyó-gyarapodó játékokkal.
- ☐ énekes fogójátékokkal.

- ☐ párválasztó játékokkal.
- ☐ hidas-kapus játékokkal.
- ☐ A legtöbb gyermeket 3 évig neveljük az óvodában. A tervezésnél 3 éves folyamatban gondolkodunk. A várható fejlettségi szintek rugalmasan értendők, ezek a 3 éves távlatban átfedik, kiegészítik egymást.
- ☐ A dalanyag 3 év alatt minőségileg és mennyiségileg fokozatosan bővül. A program teljes szabadságot ad az óvónőknek a válogatásra. Az éves tervet a körülményekhez alkalmazkodva (létszám, fejlettségi szint) állítjuk össze. Az éves tervben elég feltüntetni az új dalokat, mondókákat és a változó zenei feladatokat.
- ☐ Az ünnepek, ünnepélyek: fejleszti a gyerekek lassan alakuló időérzését. Az óvónők maguk is szerepelhetnek az ünnepélyeken énekkel, tánccal, bábozással, hangszeres előadással. Mindezekkel örömet szerezhetnek a gyerekeknek, tiszteletet, elismerést kapnak a szülőktől.
- ☐ Az ismétlés bármilyen gyermeki tevékenységhez kapcsolódhat alkalomszerűen, valamint a gyermekek kéréseinek eleget téve.

3-4 éves korban:

- ☐ 5-7 mondóka,
- ☐ 10-14 játékdal,
- ☐ 2-3 műdal,
- ☐ (a mondókák hossza 2-4 motívum, a dalok hossza 8-12 ütem /4-6 motívum/)

4-5 éves korban:

- ☐ 6-8 mondóka,
- ☐ 12-15 játékdal,
- ☐ 3-4 műdal,
- ☐ (a mondókák hossza 4-6 motívum, a dalok hossza 12-16 ütem /6-8 motívum/)

5-6-(7) éves korban:

- ☐ 8-10 mondóka,
- ☐ 16-20 népi gyermekjátékdal,
- ☐ 5-6 műdal,
- ☐ (a mondókák hossza 6-12 motívum, a dalok hossza 12-18 ütem is lehet)

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Dalanyag:

- ☐ Tudjon kb. 20 dalt, 5-6 műdalt és 8-10 mondókát.
- ☐ Énekeljenek csoportosan és egyénileg, önálló indítással, tisztán, helyes

kezdőmagasságban és tempóban.

- ☐ A dallam és ritmusmotívumokat énekeljék, illetve tapsolják vissza.

Hallásfejlesztés:

- ☐ Magas és mély: oktáv és kvint távolság térben mutatásától eljutnak a motívumok dallamvonalának mutatásáig.
- ☐ Halk és hangos különbsége: a halk és hangos gyors és lassú fogalompárokat együtt gyakorolják.
- ☐ Dallamfelismerés: a jól ismert dalokat felismerik dúdolásról, hangszerről, kezdő, illetve belső motívumról.
- ☐ Dallambújtatás: (belső hallás fejlesztése) belső énekléssel, folyamatos tempóban, rövidebb és hosszabb egységekkel.
- ☐ Motívum-visszhang: kitalált szöveggel, csoportosan és egyénileg, folyamatosan.
- ☐ Hangszínek megfigyelése: környezetünk hangjai, sokféle zörej és zenei hang, egymás hangjának felismerése kis eltéréssel, zaj iránya, távolsága, közeledés, távolodás.
- ☐ Zenehallgatás: hosszabb énekelt vagy hangszeren előadott dal figyelmes hallgatása, érdeklődő élvezete.

Ritmusérzék fejlesztés:

- ☐ Egyenletes lüktetés: járással, tapssal, ritmushangszerrel, az egyenletes lüktetés és ritmus különbsége, összekapcsolása.
- ☐ Ritmus: dalok és mondókák ritmusának kiemelése, dallamfelismerés ritmusról.
- ☐ Tempókülönbségek: gyors és lassú különbsége, önálló irányítással, tempótartás óvónő nélkül.
- ☐ Mozgás, térforma: esztétikus együtemű mozgás, változatos térforma, játékos táncmozdulatok.
- ☐ Ütőhangszerek: dob, háromszög, cintányér + népi ritmus hangszerek változatos használata a dalokhoz alkalmazva.
- ☐ Zenei formaérzék: a motívum hangsúlyának kiemelése, tapssal, járással, játékos mozdulatokkal.
- ☐ Zenei alkotókedv: zenei kérdés – felelet kitalálása 8 motívumonként mondókára dallamkitalálás, saját szöveg.

9.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA

Célok

Esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés. Az alkotások által belső képi világuk gazdagítása. Maga a tevékenység és ennek öröme a fontos. A gyermekek igényének kialakítása a kreatív önkifejezésre.

Az óvodai nevelés feladatai

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.

Megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

Az óvodapedagógus feladata:

Teremtsük meg a feltételeket a gyermekek vizuális tevékenységéhez:

- ☐ Biztosítsunk sokféle lehetőséget a gyermekek élményeinek, fantáziájának, megfigyeléseinek képi és térbeli megjelenítéséhez, kreativitásuk fejlesztéséhez.
- ☐ Vizuális tevékenységekhez folyamatosan biztosítsuk a szükséges jó minőségű eszközöket, anyagokat
- ☐ Vonjuk be a szülőket az anyagok, eszközök gyűjtésébe, elkészítésébe.
- ☐ Gyűjtsük és elemezzük a gyermekek munkáit, ezzel segítve a fejlődés folyamatát.
- ☐ Amennyiben megoldható, minden csoportszobában célszerű a barkácsoláshoz szükséges eszközöket, felszereléseket, anyagokat együttesen tárolni.

A fejlesztés tartalma

- ☐ Gyurmázás, agyagozás, rajzolás, festés, batikolás, vágás, ragasztás, varrás, barkácsolás)
- ☐ Ezek a tevékenységek a gyermekek kedvencei közé tartoznak. A feladat elsősorban az, hogy biztosítsuk a zavartalan és sokrétű tevékenykedés külső feltételeit. Nagyon célszerű a vizuális tevékenységek és a munkatevékenységek összehangolása, hiszen a szabad, önálló tevékenykedés gyakran jár együtt viszonylagos rendetlenséggel.
- ☐ A tevékenységek megszervezéséhez kitűnő pedagógiai alapot adnak az évszakok változásai.
- ☐ A természet szépségei, a gyermek által megérthető világ tárgyai és eseményei.
- ☐ Kitűnően hasznosíthatók a vizuális tevékenységek számára az ünnepek. Ahhoz, hogy kibontakozhasson a gyermekek alkotókedve, teljes önállóság szükséges. Az ötlettől a

megvalósításig főként bátorítást, útmutatást és dicséretet várnak a gyermekek.

a.) Képalakítás:

- ☐ Firkálgatás, rajzolgatás, festés, tetszés szerinti színválasztás, színhasználat
- ☐ Játék közben színes anyagok szétválasztása
- ☐ Rajzolás nagyobb felületre
- ☐ Emberalakok, környezet, tárgyak rajzolása
- ☐ Mesék, történeketek, események elképzelése, képi ábrázolása
- ☐ Színkeverés
- ☐ Képeskönyv, leporelló készítése kivágott képekből, ennek további díszítése

b.) Plasztikai munkák:

- ☐ Képlékeny, könnyen megmunkálható anyagok pl.: homok, hó, agyag, gyurma, papírok, dobozok, termések, textildarabkák, fonalak, fadarabok, apró gallyak, kavicsok stb.) használata
- ☐ Tapasztalatszerzés a viselkedésükről
- ☐ Nyomkodás, ütögetés, darabolás, gyurkálás, gömbölyítés, sodrás, lapítás stb.
- ☐ Természeti tárgyak gyűjtése
- ☐ Bábok készítése
- ☐ Arányviszonyok, részekre osztás, hajtogatás, darabolás, tépés
- ☐ Emberalakok, állatok mintázása
- ☐ Szobrok formálása

c.) Építés

- ☐ Különböző formák, játékok rakosgatása
- ☐ Torony, kerítés, vár, kuckóépítés
- ☐ Évszaknak megfelelően homok, hó használata
- ☐ Tájékozódás a térben, elrendezés, soralkotás, ritmusképzés
- ☐ Több napon át folytatódó építések
- ☐ Különböző makettek létrehozása óvónői segítséggel
- ☐ Műalkotások nézegetése, múzeumlátogatás
- ☐ A környezetben látható esztétikai jelenségek megfigyelése. Természetesen az óvodapedagógus dönti el ezen belül a témákat, az adott csoport fejlettségi szintje alapján.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyerekek egyéni módon jelenítsék meg személyes élményeiket, ismereteiket, gondolataikat, elképzeléseiket. Ezek kifejezésére biztonsággal használják a vizuális nevelés eszközeit, örömmel, saját kezdeményezésükre is alkossanak.

☐ Ábrázolásuk változatos legyen, tagoltságot mutasson, formákhoz és a hangulatokhoz megfelelő színeket társítsanak, színhasználatukban érvényesítsék kedvelt színeiket.

Emlékezet utáni témáikban részleteket is ábrázoljanak.

☐ Tudjanak díszítő – tervező feladatokat megoldani sorakoztatással és más elrendezéssel, vonalas és folthatású mintaelemekkel, változatos színekkel, rajzolással, festéssel, papírmunkával, agyagba karcolással.

☐ Tudjanak, egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani, papírelemekből és más anyagok felhasználásával képeket, egyszerű játékot tervezni és készíteni.

Plasztikai munkájuk egyéni, részletező legyen, tudjanak formákat mintázni elképzeléseik alapján és megfigyelésük felhasználásával.

☐ Ismerjék a különböző anyagokat, az ábrázolás és a konstruálás egyszerű munkafogásait, technikai alapelemeit.

☐ Az eszközhasználatuk legyen célszerű és gazdaságos, az eszköztartásuk és az anyagkezelésük helyes. Jelenjen meg az eszközök karbantartásának szokása és a munkaszervezés képessége.

☐ A változatos eszközök, többnyire képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat (fiú, lány, róka, tulipán)

Emberábrázolásainkban megjelennek a részformák (pl.: haj, ruha, stb.) s próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások jelzésével is.

A közös munkák értékelése során saját műveikkel és a műalkotásokkal kapcsolatban szóbeli véleményt nyilvánítsanak.

9.5.MOZGÁS

Célok

☐ a gyermeki szervezet sokoldalú arányos fejlesztése

☐ a motoros képességek, készségek fejlesztése

☐ személyiségfejlesztés

☐ a tanulási képességek fejlesztése

☐ a mozgás és a játékgigény természetes gyakorlatokkal és játékkal történő kielégítése

☐ a kondicionális képességek közül az alaperő minél magasabb szintre emelése, az

állóképesség fejlesztése

Az óvodai nevelés feladatai

A gyermek legalapvetőbb szüksége, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők: a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység, b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, c) szervezett mozgásos tevékenység

A mindennapos és az irányított testnevelés középpontjában a mozgásos játék álljon. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének - a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás - fejlődésére.

A spontán - a játékban, azon belül a szabad játékban - megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. A játék az óvodás korú gyermek számára:

- ☐ a legalapvetőbb tevékenység
- ☐ a gyermek a játékot mindig elfogadja
- ☐ nagy ismétlésszámmal hajlandó, ezért fejlődik az egészsége
- ☐ a játékon keresztül tapasztal, fejlődnek tanulási képességei
- ☐ a fejlesztő hatások minden téren jobban érvényesülnek
- ☐ a játék semmi mással nem helyettesíthető
- ☐ a játék a gyermek személyiségét fejleszti
- ☐ a gyermek gátlásai felszabadulnak a játék által, ezért nem gátolják a fejlődést
- ☐ a játékos mozgás fejlesztő hatásai végtelenek
- ☐ a játékos mozgásnak fontos szerepe van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly

kialakulásában

Az óvodapedagógus tevékenysége:

A fejlesztés tartalma

- ☐ járások
- ☐ futások
- ☐ ugrások

- ☐ szökdelések
- ☐ támaszgyakorlatok – csúszás, kúszás, mászás, négykézláb-járás, guruló átfordulás, tarkóállás, kézállás előkészítő gyakorlatok, hossz tengely körüli gurulás
- ☐ függések
- ☐ egyensúlygyakorlatok
- ☐ labdagyakorlatok – dobások, elkapások, vezetések, gurítások, labdatovábbítás társhoz
(Mit? Miért? Hogyan? Módszertani füzet óvodapedagógusoknak. Labdagyakorlatok.
Összeállította: Gergely I. / kék füzet/)

- ☐ mozgásos játékok
- ☐ egyszerű futójátékok
- ☐ egyszerű szerepes fogójátékok
- ☐ szabályjátékok
- ☐ versenyjátékok
- ☐ küzdőjátékok
- ☐ kidobós játékok (Mit? Miért? Hogyan? Módszertani füzet óvodapedagógusoknak.
Sokmozgásos testnevelés játékok. Összeállította: Gergely I. /zöld füzet/)

- ☐ bot gyakorlat
- ☐ karika gyakorlat
- ☐ szalag gyakorlat
- ☐ babzsák gyakorlat
- ☐ pad gyakorlat
- ☐ páros gyakorlat
- ☐ a tevékenység tervezésének irányelvei
- ☐ a tevékenység szervezésének módszerei

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Növekszik teljesítőképességük, mozgásuk összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik. Mozgástapasztalataik az egyensúlyozásban és ugrásban növekednek.

- ☐ Cselekvőképességük gyors, mozgásban kitartóak
- ☐ Fejlődik tér és időtájékozódó képességük
- ☐ Megszeretik és igénylik a mozgást
- ☐ Egyéni -, csoportos -, sor -, és váltóversenyt játszanak az óvónő segítségével és a szabályok pontos betartásával
- ☐ A természetes járást ütemes járással váltakoztatják
- ☐ Egyensúlyoznak padmerevítő gerendán

- Hat-nyolc lépés nekifutással tetszés szerinti akadályt átugranak
- Kislabdát hajítanak távolba, labdát vezetnek, dobznak, elkapnak, gurítanak, továbbítanak társhoz.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

9.6.KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

Célok

A gyermek közvetlen megfigyelésére és tapasztalatszerzésére építve megismerje a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezetét, formai, mennyiségi, téri viszonyait és megértse az őt körülvevő világot. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakuljon ki a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja meg azok védelmét, az értékek megőrzését.

1. A környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozása, kialakítása annak érdekében, hogy a gyermekeink képesek legyenek a közvetlen és tágabb környezetükben jelen lévő problémák felismerésére és kezelésére az életkoruknak megfelelő szinten.
2. Környezeti nevelésünk egy tudatformáló, tapasztalatokat és ismereteket gyűjtő, a gyermek környezethez kapcsolódó pozitív szokásokon keresztül környezetorientált magatartást alakító tevékenység.

Az óvodai nevelés feladatai

1. A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.
2. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.
3. Megismertetni a gyermeket azzal a természeti környezettel, amelyben él, felhívni a figyelmet annak értékeire és szépségeire.
4. A gyermeket körülvevő valós természeti és társadalmi környezetből megismertetni mindazt, ami megérthető és hasznosítható számára.

5. Az óvodás korosztálynak a környezethez való pozitív érzelmi viszonyának kialakítása.
 6. Ökológiai szemlélet alakítása – mely lehetővé teszi annak az elvnek az elfogadását, hogy a természetben mindenre szükség van és nincsenek káros és hasznos élőlények.
 7. Olyan szokások, viselkedési formák, ismeretek alapozása, amelyek a későbbiekben meghatározzák a természethez való kötődést, illetve, kialakítják a gyermekben a természet védelmét, értékeinek megőrzését, az irántuk vállalt felelősséget.
 8. Természet ünnepeinek megtartása
 9. Állatok világnapja: október 4.
 10. Víz világnapja: március 22.
 11. Föld Napja: április 22.
 12. Madarak és fák napja: május 10.
 13. Méhek világnapja: május 20.
 14. A környezettudatos magatartás kialakításához, megalapozásához ismertessük meg gyermekeinket a szelektív hulladékgyűjtés szabályaival.
 15. logikai, készségfejlesztő játék pl.: Kukatündér
 16. szelektív hulladékgyűjtés: gyakorlati alkalmazása mindennapokban: papír, műanyag és használt elem gyűjtése szelektív tárolókban.
 17. Személyes példaadással neveljük őket a takarékosagra (víz-, villany).
 18. Minden óvónő éljen azzal a lehetőséggel, hogy a foglalkozásokba beépíti a környezet- és természetvédelmi ismereteket.
 19. Ismertessük meg gyermekeinket az évszakokhoz kapcsolódó magyar népszokásokkal, néphagyományokkal.
- „A népi kultúrában az ember és a természet kapcsolata tükröződik vissza”
- Jeles napok és ünnepek megtartása
- Szüret: október
 - Márton napja: november 11.
 - Advent: december
 - Borbála napja: december 4.
 - Luca napja: december 13.
 - Karácsony: december
 - Újév: január
 - Farsang: február

- Húsvét: április
- Pünkösd: május

Környezetvédelem:

- A környezet iránti fogékonyság fölkelése
- környezeti alapfogalmak tisztázása
- környezeti értékek felismertetése
- környezetbarát szokások megalapozása
- tapasztalat és ismeretszerzés formájának biztosítása
- természettisztelő erény kibontakozása
- környezettudatos magatartás és életvitel kialakítása

Természetvédelem: a természet „építményeinek”, „műemlékeinek”, „élő múzeumainak” fenntartása és megőrzése az utókor számára:

- ☐ a levegő tisztaságának védelme: (erdőtelepítés – oxigén)
- ☐ a víz védelme: (növények telepítése, ültetése, szennyezés, tiszta ivóvizet szolgáltató források védelme)
- ☐ a föld védelme: (talajszennyezés elkerülése)
- ☐ a növényvilág védelme: (erdők, rétek, parkok, arborétumok, emlékfák, botanikus kertek ritka növényfajok)
- ☐ az állatvilág védelme: (ritka rovarok, puhatestűek, halak, kételtűek, hüllők, madarak, emlősök), valamint élő- és táplálkozó helyeik védelme
- ☐ kultúrtörténeti emlékek védelme: történelmi, irodalmi, népmondai emlékhelyek, temetők, műtárgyak, épületek, hidak természeti környezete
- ☐ tájképi értékek védelme: (hazai várak, várromok és környéke, műemléki környezetek környéke, feltárások)

Születéstől felnőttkorig

A természet - társadalom - ember fogalomkörhöz szorosan kapcsolódó fogalomkör.

Feladata: a társadalomba való beilleszkedéshez szükséges magatartásformák kialakítása, szokások elsajátítása természetes élethelyzetekben.

Ezek:

- ☐ A köszönés módjára vonatkozó illemszabályok
- ☐ A bemutatkozással kapcsolatos illemszabályok
- ☐ Megszólítás, tudakozódás, kérésre vonatkozó illemszabályok
- ☐ Étkezéssel, vendégfogadással, vásárlással kapcsolatos illemszabályok

- ☐ A jó megjelenés szabályai
- ☐ Óvodán kívüli viselkedés, öltözködés, kulturális és más intézményekben
- ☐ Az ajándékozás szokásai
- ☐ Nemzeti értékeink megbecsülése
- ☐ A helyi hagyományok és népszokások ápolása által a közösséghez tartozás élménye

Az óvoda elvi és tartalmi kiegészítése

Az óvodában a környezeti nevelés maga az óvodai élet. Ahogy játszunk, reggelizünk, ebédelünk (egészséges étkezés, kulturált étkezési szokások) ahogyan alakulnak emberi kapcsolataink, milyen anyagból vannak játékaink, bútoraink, ahogyan vigyázunk egymásra. Az óvodai környezeti nevelés elsősorban a szokásokon, a környezettel való kapcsolatokon, hétköznapi apró történeteinek keresztül érvényesül. Emellett nagy szerepet játszanak a séták a közeli füves – fás ligetre, a kirándulások távoli tájakra, a csoportszobában lévő növények, az élősarok növényei, a kialakított hely az összegyűjtött természeti kincseknek, a természetről szóló gyönyörű mesék és versek.

A környezeti nevelés kicsalogat az épületből. A nevelés színtere lesz az udvar, az utca, a patakpart, a falu. A környezetben szerzett valóságos tapasztalatok, folyamatos és alkalmi megfigyelések, felfedezések pozitív érzelmeket formálnak, alakítanak. Az óvodáskorú gyermekek az apró dolgok iránti érzékenységükkel sok jót tudnak tenni a természetért. Az óvodapedagógus feladata, hogy kialakítsa azokat a tevékenységi köröket, amik gondozásában az óvodás korú gyermek is részt vehet. Az ismeretekre irányuló tevékenység a felnőtt minta alapján kialakított hatás válhat önfejlesztő erővé, amely alapja lehet a környezetre figyelő, azt megbecsülő, környezettudatos magatartású felnőtteknek.

Az óvodapedagógus tevékenysége

- ☐ Türelmes, derűs, megértő és empátiával kezeli a gyermeket
- ☐ Ügyel szavai tisztaságára, szándékai és cselekedetei szépségére
- ☐ A közömbösséget sohasem engedheti meg
- ☐ A tárgyi környezetben minél több természetes anyag használatára törekszik
- ☐ A spontán környezeti hatásokat ugyanolyan hangsúlyosan kezeli, mint a tervezett környezeti hatásokat
- ☐ Példamutató magatartással is hat a gyerekekre (anyag-, víz,- áram takarékoság)

Az óvodapedagógus feladatai

A gyermek számára könnyed, vidám, játékos tanulási tevékenységet szervez, amit jellemez:

- ☐ Személyes tapasztalás, vizsgálódás

- ☐ Kötetlen szemlélődés
- ☐ Kötött szempont alapján történő megfigyelés
- ☐ Olyan feltételek megteremtése, amely lehetővé teszi minél több tapasztalat szerzését a természetben
- ☐ Teremtsen az óvodapedagógus lehetőségeket a folyamatos és alkalmi megfigyelésre
- ☐ Építsen a spontán lehetőségekből fakadó élménynyújtásra
- ☐ Tudatosan törekedjen arra, hogy minél több élményt gyűjtsenek a gyermekek saját természeti és társadalmi környezetükből
- ☐ Biztosítson minden eszközt és lehetőséget a gyermekeknek a természetben való folyamatos tevékenykedéshez
- ☐ A foglalkozásokat lehetőség szerint a szabad természetben szervezze meg
- ☐ Hatékonyan működjön együtt a szülőkkel, a környezet megszerettetése, megóvása érdekében
- ☐ A témakörök rendszerezésére az évszakváltozás lehetőségét használja ki. A témakörök 5-6 foglalkozást ölelnek fel, ami rugalmasan változtatható (A gyermek érdeklődése, figyelme szabja meg.)
- ☐ Többoldalú megközelítéssel, az adott témakört komplex módon jelenítse meg

A tartalom felöleli:

a.) A külső természeti környezetből mindazt, ami az óvodás korú gyermek számára megtapasztalható és ez által megérthető.

Cél: a természethez fűződő pozitív viszony kialakítása és elmélyítése, növények, állatok óvására, szeretetére nevelés.

b.) A belső természeti környezetből mindazt, ami az óvodás korú gyermek számára megtapasztalható és ez által megérthető.

Cél: az egészséges élethez szükséges életviteli szokások (étkezés, testápolás, mozgás) megalapozása, gyakorlása.

c.) A külső, ember alkotta környezetből mindazt, ami az óvodás korú gyermek számára megtapasztalható és az által megérthető (tárgyi környezet, emberi kapcsolat, hagyományok).

Cél: az emberi munka szépségének érzékeltetése a tárgyakban, a természetes anyagok felé orientálás. A szeretet, a kötődés, az élménybefogadás, az érzelmek kifejezőképességének, valamint a mások iránti együttérzés, megbecsülés kifejezésére nevelés.

d.) Belső személyi világ alakítása

Cél: A nevelőközösségre ró felelősségteljes feladatot: A jó közösség kialakításáért, a nevelés derűjéért, a félelem, a szorongás távol tartásáért mindent el kell követnünk: nyitott légkör megteremtésével, demokratikus, szeretetteljes irányítással, mely minden gyermeket egyéniségként fogad el, ösztönzi a szabad véleménynyilvánítást és hangsúlyt fektet a gyermek önbizalmának fejlesztésére.

A témakörök kialakításánál figyelembe vett helyi lehetőségek:

- o A település, azon belül az óvoda szűkebb környezete
- o A település természeti környezete (növény és állatvilága)
- o A közlekedés lehetőségei és eszközei

A környezeti nevelés szervezése a program keretében:

- o A környezeti nevelés tartalma megjelenik a négyes feladatrendszerben (játék és tanulási, társas és közösségi, munka, valamint a szabadidős tevékenységek átszövik egymást)

A fejlesztés tartalma

A komplex foglalkozások magukban foglalják:

- ☐ Napszakok, a hét napjai, hónapok, évszakok
- ☐ Énkép – Az ember
- ☐ Növények
- ☐ Állatok
- ☐ Víz
- ☐ Talaj
- ☐ Levegő
- ☐ Hulladék
- ☐ Lakóhely
- ☐ Közlekedés
- ☐ Hagyományok

Önálló Innováció:

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- ☐ Alakuljon ki a gyermekekben pozitív érzelmi viszony a természeti – emberi – tárgyi világ értékei iránt.
- ☐ Formálódjon bennük a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj szeretete.
- ☐ A helyi néphagyományok, szokások megismerésével alapozódjon meg bennük a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeinek védelme.
- ☐ Ismerjék az egyes évszakok néhány jellegzetességét.

- ☐ Tudjanak különbséget tenni az évszakok között, és lássák meg az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- ☐ Ismerjék a környezetükben fellelhető növényeket, s azok gondozását
Tevékenyen vegyenek részt az elemi természetvédelmi tevékenységekben (téli madárvédelem, Madárkarácsony, élőlények óvása)
- ☐ Ismerjék a környezetükben élő házi és vadon élő állatokat, rovarokat, legyenek képesek összehasonlítani külső jegyeik és hasznosságuk alapján.
- ☐ Formálódjon környezettudatos szemléletmódjuk (szelektív hulladékgyűjtés, takarékoság a vízzel, papírral, újrahasznosítás...)
- ☐ A gyermekek tudják saját nevüket, születésük idejét, helyét, lakcímüket. Szüleik pontos nevét, foglalkozását, munkahelyét.
- ☐ Ismerjék a környezetükben lévő intézményeket, szolgáltató üzleteket az ott dolgozó emberek munkáját, becsüljék a munkát.
- ☐ Szerezzenek gyakorlatot az elemi közlekedési szabályok betartásában – ismerjék a közlekedési eszközöket.
- ☐ Ismerjék és tudják megnevezni környezetük színeinek sötét és világos változatait.
- ☐ A testrészeket az emberi test felépítésének megfelelően felsorolják.
Legyenek igényesek testük tisztaságára.
- ☐ Legyen fogalmuk az időről (napszakok, napok, hetek hónapok, évszakok).

9.7. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység - az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízatások teljesítése, az elvállalt napi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény-és állatgondozás.

Célunk a különböző tevékenységek során:

- ☐ a munka iránti tisztelet, megbecsülés, és a kooperációs képességek megalapozása
- ☐ a munkafolyamatok sorrendjének megtanítása, a megfelelő eszközök biztosítása

Az óvodai nevelés feladatai

- ☐ A játékos jelleg és a gyermek önkéntességének biztosítása
- ☐ A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és a képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége
- ☐ A gyermek korának és egyéni képességeinek megfelelő munkatevékenységek biztosítása
- ☐ Rendszeres, folyamatos munkavégzés feltételeinek a megteremtése
- ☐ A gyermek önállóságának biztosítása a döntési képességek gyakorlásában.
- ☐ Módszerek: ösztönzés, segítségadás, értékelés
- ☐ Önálló munkavégzés kialakítása
- ☐ Törekedjünk arra, hogy minden munkatevékenység örömet jelentsen a gyermekeknek és azt szívesen, aktívan végezze

Az óvodapedagógus tevékenysége a munka jellegű játékos tevékenységek kialakításában

Önkiszolgálás:

Önmagukkal kapcsolatos teendőket (testápolás, öltözködés, étkezés, környezetünk rendben tartására irányuló tevékenység), 3 éves kortól próbáljanak önállóan elvégezni. A segítségadás mértéke a különböző korú és fejlettségű gyermekek igényétől függ. Nyilvánvaló, hogy kiscsoportban hatványozottabb, majd fokozatosan csökken. Engedjük, hogy a gyermekek képességeik szerint életkoruktól függetlenül akkor végezzék el az önkiszolgálást, amikor képesek rá.

Naposság:

A naposság a feladattudat, kötelességtudat, a felelősségérzet és a közösségi érzés, a közösségi kapcsolatok alakításában fontos gyermeki tevékenység. A naposi munkát akkor célszerű bevezetni, amikor a gyermekek készség szinten ismerik a munkafolyamat menetét, fogásait. Nagy szerepe van e tevékenységnek a mozgáskoordináció fejlődésében a társas viszony és az együttműködés kialakulásában.

Fejleszti az esztétikai érzéket és lehetőséget ad a másokról való gondoskodás örömének átélésére. 5 éves kortól önként vállalt tevékenységként kerül bevezetésre.

Környezet rendjének biztosítása: teremrendezés, díszítés.

Alkalomszerű munkák: ezek a tevékenységek segítik a gyermek feladattudatának fejlődését, időészlelésének alakulását. A közösen végzett munka sok örömet rejt magában, erősíti a közösségi érzést, alakítja az érzelmeket és az empátiás készséget.

Játékok javítása, tisztítása: segítség az óvónőnek, segítségnyújtás a kisebbeknek. 3-4 éves korban fokozott a tevékenységi vágy és a hozzá kapcsolódó funkció öröme. Ebben a

korcsoportban elsősorban az óvodapedagógus munkavégzése dominál, a gyermek segítséget ad ehhez közösen rakják helyre a játékokat, adogatják az eszközöket, stb. Fokozatosan alakul ki a munkavégzés eredménye iránti igény és az azzal járó sikerélmény. 5-6-(7) éves kortól a gyermek önálló aktív munkavégzésére tolódik a hangsúly. Az önálló munkavégzés ad módot a szükséges készségek kifejlődésére, gyakorlására. A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- ☐ Képesek önmaguk kiszolgálására
- ☐ Önálló öltözés, tisztálkodás
- ☐ Kialakulnak a munkavégzéshez szükséges készségek, kedvező magatartási formák
- ☐ A szükséges munkát felszólítás nélkül megkezdik, a hiányosságokat észreveszik
- ☐ Együttműködési képességük kialakul

9.8. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Célok:

A játék és a tanulás teljes mértékben összekapcsolódik óvodáskorban. A tanulás folyamatos, jelentős részében utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. A gyermek esetében a tevékenységi vágy ösztönöz a tapasztalatszerzésre, a cselekvésre és közben minden pillanatban újabb és újabb felfedezéseket tesz, azaz tanul a kisgyermek. Játék közben, játékosan szinte észrevétlenül tanul, tehát a játék az óvodai tanulás egyik legfontosabb, de nem kizárólagos színtere. A játékon belül a motoros, a szociális és a verbális tanulás összefonódik, komplex formában jelenik meg. Az óvodai tanulás azonban szélesebb értelmű annál, hogy csupán a játékkal való összefüggésein keresztül értelmezzük. A nevelési folyamat egésze, azaz valamennyi pillanat alkalmas arra, hogy erőltetés nélkül spontán vagy irányított módon tanuljon a kisgyermek. A tanulás természetesen csupán része a nevelési folyamat egészének. Legfőbb célkitűzésünk, hogy egyszerre, egy időben kevesebbet, de minőségben és használhatóságában mégis több ismeretet kapjanak a gyermekek. A több érzékszervet igénybe vevő tapasztalás és a sokoldalú cselekedtetés mindennél fontosabb az óvodás korú gyermek fejlődésének szempontjából. Ezt nem lehet kiváltani vagy helyettesíteni az egyoldalú intellektuális fejlesztéssel, aminek jelentőségét elismerjük, ám mértéke és hatása alatta marad a tevékenységek általi fejlesztésnek.

A közvetlen környezet folyamatos megismerése, az érzékelés és a többoldalú tapasztalatszerzés azért központi kérdése a tanulási folyamatnak, mert szerintünk kevesebbet, de azt jobban, alaposabban, több oldalról megközelítve kell a gyerekek számára közvetítenünk és velük együtt átélnünk.

Miután a gyermek a világot komplex módon érzékeli, észleli és éli meg, ezért a tanulás során is ebből kívánunk kiindulni. Ez az oka annak, hogy komplex foglalkozások rendszerén keresztül jut el a gyermekhez az, ami számára a világból megismerhető, befogadható ismeretet, tapasztalatot jelent. Ily módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a gyermekek előzetes tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, a nevelési környezet lehetőségeit, korlátait stb.

A gyermekek az óvodai évek alatt, formálódnak, alakulnak, egyéni érdeklődésükhöz mérten fejlődik az iskolai tanuláshoz való viszonyuk. Nem mindegy, milyen érdekeltség fejlődik ki a gyermekben a tanulással kapcsolatban, hiszen már lehetnek csírái annak, hogy később örömmel tanul-e a gyermek. Képes lesz-e saját motiváltságból kiinduló erőfeszítésre a tanulás során.

Ennek a belső motiváltságnak a kialakítását kezdjük meg az óvodában, melyre tudatosan törekszünk. A tanulási tevékenység esetén is azt szeretnénk elérni, hogy örömmel és önként vegyen részt. Ebben a folyamatban a gyermeket ne csupán külső motiváció (jutalom) készítse erre.

A cél az, hogy megfelelő színvonalú feladatok elé állítsuk a gyermeket.

Természetesen minden gyermek esetében képességeinek megfelelő feladatokról van szó. A követelményeket az egyéni teljesítőképességhez kell mérni. A sikerélmények erősítik a gyermek önbizalmát és bátorságot adnak neki az újabb, nehezebb problémák megoldásához. A sorozatos kudarcok ellentétes hatást váltanak ki. A gyermek bátortalanná, féltőssé, visszahúzódóvá válik, alulértékeli önmagát és alatta marad saját teljesítőképességének. Az óvodapedagógus szerepe kiemelkedő abban, hogy milyen feladat elé állítja az egyes gyermekeket, mennyire képes megismerni és fejleszteni őket egyéni adottságainak figyelembevételével. A helyi nevelési programunk biztosítja az óvodapedagógusok számára a gyermek igényéhez, egyéniségéhez, teherbírási képességéhez igazodó tanulási kereteket és formákat. A nevelés egészén belül az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben megvalósuló tanulás kötött és kötetlen kezdeményezések, foglalkozások, beszélgetések, tapasztalatszerző séták, kirándulások stb. tehát természetes és szimultán környezetben egyaránt megvalósulnak a napi élet bármely mozzanatában. Ez teljes egészében az óvodapedagógus kompetenciájába tartozó kérdés. Az óvodapedagógus feladatai a tanulással kapcsolatban:

☐ Értelmi képességek fejlesztése (észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás)

☐ A gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának sokoldalú érdeklődésének kielégítése

☐ Lehetőséget kínálni a gyermek számára olyan szituációk átélésére, ahol megismerheti a felfedezés, a kutatás örömeit

Kihasználja a tevékenységekben rejlő lehetőségeket.

☐ A gyermek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása

☐ A gyermekek személyiségét nem statikusan, hanem önmagukhoz viszonyított fejlődésében szemléli

☐ A gyermekek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztése

☐ Munkájában a tanulási folyamatot a nevelés szerves részeként kezeli

Olyan tapasztalatok szervezéséhez nyújtson segítséget a gyermeknek, amelyben saját teljesítőképességét is megismerheti, és ennek érdekében indokolt esetben használja az IKT eszközöket is.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás megszervezésével kapcsolatos feladatok

Az óvodában a tanulás spontán tevékenység és folyamatos, jelentős részben utánzásos, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Az ismeretek átadásában törekszünk a kiemelt kompetenciák fejlesztésére, a tanuláshoz szükséges alapkészségek, képességek, ismeretek átadására, bővítésére.

☐ változatos, esztétikus eszközökkel, élmények felidézésével teremjük meg a feltételeket a motiváltság eléréséhez

☐ biztosítjuk a gyermekek részére a tevékenységek szabadon való választását

A tanulás feltétele, lehetséges formái és ajánlott módszerei

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

☐ Új élményeket, ismereteket ad át - az utánzásos, minta- és magatartás- és viselkedéstanulás (szokások alakítása),

☐ a spontán játékos tapasztalatszerzés;

☐ játékos cselekvéses tanulás;

☐ a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;

☐ az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;

☐ a gyakorlati problémamegoldás terén.

A mindennapjainkat úgy tervezzük, hogy a szabad játékot nem megzavarva a gyermekek

önkéntességét figyelembe véve, vehetnek részt a különböző tevékenységekben. A gyermekek számára igazi élményt nyújt a személyes átélés, melyben a felmerülő konfliktus helyzetek megoldásai saját tapasztalataikat gyarapítják. Csoportjában tudatosan alkalmazza a konfliktusmegelőzés

módszereit, például a közös szabályalakítást, az értékelési szempontok tudatosítását, a pozitív példák megerősítését, a következetességet.

A tevékenység szervezésének módszerei

A legfőbb szemléltető eszköz az óvónő beszédének érzékletessége, akusztikai, megformáltsága.

Az óvodapedagógus feladatai az művek bemutatásával kapcsolatban.

- ☐ kifejező, érzelem gazdag előadás
- ☐ Az előadás-technikai eszközök tudatos alkalmazása
- ☐ Metakommunikációs eszközök alkalmazása

Beszélgetés módszere

- ☐ A kommunikációs képességek fejlesztésének eszköze, az anyanyelvi nevelés hatásos módszere

Az óvodapedagógus feladata a beszélgetés módszerével kapcsolatban

- ☐ Beszélgetéseknél figyelembe veszi a gyerekek életkori sajátosságait, egyéni képességeiket, lehetőséget teremt az interakcióra.

Magyarázat módszere

- ☐ A beszélgetéshez vagy a szemléltetéshez kapcsolódik.

Az óvodapedagógus feladatai a magyarázat módszerével kapcsolatban:

A gyermekek számára ismeretlen fogalmakat, eszközöket, tárgyakat, stb. a bemutatás előtt ajánlott megismertetni a gyermekekkel.

Szemléltetés módszere

Változatos, esztétikus, kifejező eszközök használata.

Az óvodapedagógus feladatai a szemléltetéssel kapcsolatban:

- ☐ Törekedjen arra, hogy a gyermekek megismerési folyamatában a látási, hallási egyensúly pszichológiai és pedagógiai törvényszerűsége érvényesüljön.
- ☐ Használjon változatos eszközöket, és főként természetes anyagokat szemléltetőeszközként. Az alkalmazott eszközök szorosan kapcsolódjanak a bemutatandó alkotás témájához, mondanivalójához, hangulatához.

Ismétlés módszere

A nap folyamán spontán adódó helyzetekben teremtsen alkalmat az ismétlés lehetőségére.

Az óvodapedagógus feladata az ismétlés módszerével kapcsolatban:

☐ Spontán motivációs helyzetekhez igazodva egyénileg, vagy kisebb csoportokban történjen az ismétlés.

10. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként, a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

1. A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
2. A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- ☐ az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- ☐ megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- ☐ a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- ☐ érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára

érthető formában, életkorának megfelelő tempóba és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán-és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét

- ☐ elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak

3. Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermekkedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- ☐ egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését
- ☐ feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolakészültségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

11.BOLDOGSÁG ÓRA PROGRAM

Boldogságóra foglalkozások

Óvodánkban a 2024-2025-ös nevelési évtől bevezetésre került a Jobb Veled a Világ Alapítvány által indított Boldogságóra program. Ez a program, a gyermekek lelki jólétével foglalkozik,

valamint a szülők bevonására is lehetőséget ad. Hasznos kiegészítője az óvodai munkánknak, hiszen általa lehetőség nyílik arra, hogy a hagyományos tudásmegosztást valamint az életben szükséges személyes és szociális kompetenciák fejlesztését összhangba hozzuk. A boldogságórák hozzájárulnak a gyermekeink pozitív lelki fejlődéséhez, érdeklődőbbé, nyitottabbá válnak. Nemcsak a hangulatukat javítja, hanem olyan képességek fejlesztésében segíti őket, melyek hozzájárulnak ahhoz, hogy sikeres és boldog felnőttek legyenek. Kiemelt feladatunk a pozitív énkép kialakítása, a különböző játékos feladatok segítségével a szeretet, magabiztosság, egymásra való odafigyelés, önmagunk és társaink tiszteletének erősítése, derűs, vidám hangulatú mindennapok biztosítása.

Ezek a foglalkozások havi egy alkalommal kerülnek megvalósításra, sikeresen beépíthetőek az aktuális tevékenységek közé. A program 10 egymásra épülő témából áll. Minden hónapban más-más téma kerül feldolgozásra játékos tevékenységek megvalósítása közben:

Az egyes témakörök sorrendben:

1. A hála gyakorlása
2. Az optimizmus gyakorlása
3. Társas kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömek élvezete
8. A megbocsátás gyakorlása
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

A Boldogságórák alapja a bátorító megerősítő pedagógiai attitűd. A foglalkozásokon helyet kap a relaxáció, feszültségoldás, közös gondolkodás, élmények megosztása játékos feladatokon, meséken keresztül.

JEGYZŐKÖNYV
a Pedagógiai Program elfogadásáról

Készült: Császári Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde nevelőtestületi értekezletén

Ideje: 2025.09.01.

Jelen vannak: Besenyeiné Szabó Renáta főigazgató, Császári Nyitnikék óvoda és Bölcsőde óvodapedagógusai

Napirend:

1. Császári Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai Programjának ismertetése
2. Császári Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai Programjának elfogadása.

A jelenlévők kézfeltartással szavaznak a Pedagógiai Program elfogadásáról.

A Pedagógiai Programot a jelenlévők közül mindenki elfogadta.

HATÁROZAT

Császári Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde a Pedagógiai Programot elfogadta.

Császár, 2025.09.01.